

IDŐSEK VILÁGNAPJA 2017

Tisztelt Vendégeink! Kedves Ünnepeltek!

Sok szeretettel és tisztelettel köszöntöm Önöket az idősök világnapja alkalmából rendezett ünnepségünkön. Külön köszöntöm a képviselő-testület tagjait, a hivatal dolgozóit és a rendezvény szervezőit is. Hivatalos elfoglaltsága miatt később csatlakozik hozzánk településünk új háziorvosa, Goda László doktor úr is.

Kis községünkben immár harmadik éve tartjuk meg az idősök világnapját szeptember végén, október elején, és örömmel látjuk, hogy évről évre egyre többen fogadják el meghívásunkat,

akkoriban nem teher volt, hanem felbecsülhetetlen érték: nem azt nézték, milyen mulandó a teste, hanem hogy ki lakik benne!"

Az Idősök Világnapja lehetőséget nyújt, hogy megköszönjük az idős embereknek mindazt, amit a társadalomért tesznek.

Szeretettel gondolunk rájuk, s nemcsak ezen a napon, hanem az év minden napján, hisz szeretetükkel, bölcsességükkel ők is mindig a rendelkezésünkre állnak. Idős koruk tapasztalatával helyre tudják tenni a dolgokat, tudják, mi a jó, amit tovább adhatnak, és mi a rossz,

geteg fiatalos, vidám, csillogó szemű arcot látok, és ez igazolja azt, hogy az időskor nem a megélt évek számát, hanem az életfelfogást, az életszemléletet tükrözi. A ráncokat is csak úgy kell nézni, hogy minden egyes vonás egy-egy újabb tapasztalat, megélt élmény levonata. Számtalan idősebb emberrel találkozom, akik a fiatalabbakat megszegyenítő lendülettel, akarat erővel, pozitív szemlélettel, vidámsággal élik mindennapjaikat. Nem titkolják, hogy nekik is fáj valami, akár a több évtizedig mellettük élő társ hiánya, a gyerekek, unokák távolléte, vagy

hogyan néhány órán át közösen ünnepeljenek, megtekintsék műsorunkat, elfogyasszanak egy finom ebédet, majd egy pohár bor mellett beszélgessenek, rég nem látott ismerősökkel, barátokkal felidézzenek a régi szép időköt...

Az ENSZ határozata alapján 1991 óta október 1-je az idősök világnapja. Ebből az alkalmából köszöntjük mindazokat az embereket, akik hosszú élet munkáját, tapasztalatait tudják maguk mögött. A világon nagyjából 600 millió 60 év feletti ember él, számuk 2025-re akár meg is kétszereződhet. Látjuk, hogy települési szinten is egyre kevesebb gyermek születik, így a lakosságon belüli arányuk is nő. Éppen ezért a gyorsan öregedő világban az idősök sokat segíthetnek - önkéntes munkával, tapasztalataik átadásával. Segítségükkel ápoljuk hagyományainkat, száll nemzedékről nemzedékre a sok tudás.

Müller Péter írta, hogy „Ősi és érett kultúrákban az öregeket nem azért tisztelték, mert „fáradtságos életükkel kiérdemelték”, nem is abból a józan előrelátásból, hogy „egyszer én is öreg leszek, s milyen jó lesz, ha nem hajítanak majd a szemétre!”, hanem azért, mert a lélek még érzékenyebb volt, a szellem nyitottabb, s az öregember, óriási élettapasztalatával, olyan értékeket jelenített meg, amely a fiatalabbak számára vonzó és kívánatos volt! Az öregember

amit el kell kerülnie a következő generációnak. Feladatunk, lehetővé tenni számukra az öregkorhoz méltó életet, támaszt nyújtani nekik a pihenés éveiben. Vigyázni kell rájuk, segíteni őket, hogy a hosszú évek kemény munkája után örömteli életet élhessenek. Érezzék, hogy nem hagyjuk magukra őket, hogy fontos részei életünknek.

Szüleink és nagyszüleink mosolya és gondoskodása rengeteg erőt sugároz felénk, kitartásuk, szeretetük felbecsülhetetlen kincs számukra.

Jókai Mór írta, hogy „Ostoba piktor az idő, mentől tovább dolgozik az arcképünkön, annál jobban elrontja azt.” Nem szeretnék vitatkozni Jókaival, de ahogy végignézek a teremben ülőkön, ezt az „időskor” kifejezést inkább idézőjelben használnám, hiszen ren-

ha lassabban sikerül elvégezni a házimunkát... De tudják azt is, hogy akkor sem lesz jobb, ha panaszkodnak, ha siránkoznak, akkor inkább próbálnak együtt élni mindezzel, ami az élet velejárója.

A mai napon minden Önökről szól... Önöket köszöntik kis óvodásaink műsorukkal, majd - mivel ma a zene világnapja is van -, a 3+2 együttes szórakoztatja Önöket. Fogadják őket szeretettel...

Kedves Ünnepeltek!

Hagyományosan minden évben megajándékozunk a három legidősebb nő és férfi lakosunkat. Akik nem tudtak eljönni, őket otthonukban köszöntjük fel és adjuk át az önkormányzat ajándékát.

Szabadegyházán a legidősebb hölgyek: Oláh Jánosné, Barada Jánosné és Kurucz Istvánné. A legidősebb férfi lakosok: Szabó Sándor, Soós József és Hubina István.

Szeretettel és tisztelettel köszöntjük mindannyiukat, és szeretném, ha jövő ilyenkor még több ilyen fiatalos arcot látnék, hiszen - ahogy Móra Ferenc írta - „Az ember akkor öregszik meg, amikor mosolyog azon, amin valaha sírt, és nevet azon, amiért valamikor a fogát csikorgatta.”

Egriné Ambrus Andrea
polgármester

OKTÓBER 23. - A SZABADSÁG NAPJA

Tisztelt Ünneplő Szabadegyháziak!

Ezt a hazát, a mi hazánkat nekünk teremtetten a magyarok Istene. Ha nekünk teremtetten, szent kötelességünk megismerni nemzetünk múltját. Hogy méltóak lehessünk hozzá a jelenben, és a jövőben soha többé ne történessen olyan gyalázat, mint 61 évvel ezelőtt, 1956-ban.

Az 50-es években megalázott ezrek, százezrek nem túrték tovább a rettenést, és követelték szabadságukat. Voltak köztük harcos hősök, de nagyon sok volt a csendes, csak élni szépen akaró ember, akik 1956 október végén kimentek az utcára, hogy egy emberibb jövőt álmodhassanak.

1956 soha nem gyógyuló seb a mi nemzetünk testében. Évtizedekig tilos volt gyógyítani ezt a sebet. A forradalom leverését követően tilos volt október 23-ára emlékezni. Az 1980-as évek végén, a rendszer gyöngülésével párhuzamosan kezdett '56 valódi története nyilvánosságot kapni. 1989. október 23-án az akkori megbízott államfő, Szűrös Mátyás a Parlamentnél összegyűlt tömeg előtt kikiáltotta a harmadik magyar köztársaságot. Tehát immár 28 éve annak, hogy október 23-áról méltóképpen beszélhetünk. Ünnepeljük meg most azokat, akik megálmodták a szabad Magyarországot, és készek voltak küzdeni, meghalni érte, hogy utódaik szabadságban éljenek mindörökké.

A Művelődési Házban október 23-án este ré fáklyás felvonulást hirdettünk, amit a kedvetlen idő miatt el kellett halasztanunk. Az ünnepi megemlékezést azonban megtartottuk, a Művelődési Ház nagytermében, ahol szép számmal gyűltünk össze emlékezni a hősök emléke előtt.

Az általános iskolás gyerekek - Bolla János, Ferhécz Aletta, Léstár Edda és Pápai Ivett - segítségével felidézttük a forradalmi eseményeket. A fővárosi történeket tanulmányainkból a legtöbben ismerjük, arról azonban, hogy Szabadegyházán hogyan élték meg az emberek a forradalmat, nem sok ismeretünk volt. Sági Gábor adatgyűjtésének köszönhetően most erről is bővebben hallhattak a megemlékezésen résztvevők:

„Naponta futunk össze olyan emberekkel, akik-

ről csak annyit tudunk, hogy idősek, nehezen mozognak, esetleg már gond van a hallásukkal, a látásukkal. Lehet, naponta látjuk őket, de nemhogy naponta, talán évente sem jut eszünkbe róluk, hogy hősök is lehetnek valamikor.

A forradalom szele elérte Szabadegyházát is! Községünkben október 25-én és 26-án megalakították a Községi Forradalmi Bizottságot, akik Jegesi József segítségével 15 pontban fogalmazták meg követeléseiket, amelyeket az ország vezetésétől vagy a helyi faluvezetéstől vártak. Elzavarták a volt Községi Tanács vezetőit, Pál István tanácstitkár kivételével.

Október 27-én megalakult a Nemzetőrség. Parancsnoka Selmeczy Tibor, a szeszgyár volt mérnöke lett. A gyárról leverték az elnyomó rendszer jelképét, a vörös csillagot. Gyűjtést szerveztek a budapesti ellenforradalmárok részére. A szegénység ellenére egy nap alatt kocsideréknyi élelmiszert gyűjtöttek össze. A Nemzetőrök részére a felkelőket támogató katonaság hozta a faluba a fegyvereket.

A Nemzeti Bizottság elnöke Sántha József lett, a Tanács elnökének elzavarása után ő irányította a községet. A párttitkártól, Horváth Istvántól fegyvereket követelt. A tanácsháza köré gyűlt emberekkel, gyerekekkel a falu iratait az irattárból az utcára hordatták és eltűztették, főleg a begyűjtési kimutatásokat. Előkerültek a rendőrségi akták, a besúgók, segédrendőrök, volt nyilasok és kulákok névsorával. Felolvasás után azok is a tűzön végezték. A környék pusztáinak népe is a forradalom mellé állt. A rádióból érkező híreket szónokként közölték az utcán tevékenykedőkkel.

Október 26-án a falu papja, Dr. Proity Márton és a nemzetőrök szervezésével körmenet vitte a keresztet az iskolához, ahol a csillagos címereket lecserélték kis keresztre. A szervezők között volt a falu orvosa, Dr. Végh György is. Mire az iskolához értek, sokan csatlakoztak hozzájuk. A forradalom leverését követően a helyi szereplők közül a legtöbbet rendőri felügyelet alá helyezték. Így a Nemzeti Bizottság elnökét, Sántha Józsefet, Sutyák Imrét, aki a község fiataljait arra akarta rábeszélni, hogy menjenek fel harcolni Pestre a szovjet csapatok ellen. Liebháber Istvánt, aki a tanácsi iratokat meggyűjtatta. Pál István tanácstitkárt nem vonták felelősségre, mivel csak adminisztrált az események alatt.

Ők négyen voltak azok, akik próbálták elindítani az önkormányzati öngazdátást és önállóságot. Ami 89 után valósult meg.

Meg kell említenünk még a községi nemzetőrség tagjait:

Selmeczy Tibor, a Nemzetőrség parancsnokaként szerezte be a fegyvereket. Részt vett a szeszgyári vörös csillag leverésében. Preventív

őrizetbe helyezték.

Takács György fegyveresen járt, a volt kommunista családonál házkutatást tartott fegyverrejtegetés címén. Rendőri felügyelet alá helyezték. Lója Lajos, a falu tanítója, uszított a párt, a kormány és a szovjet csapatok ellen, tevékenységéért rendőri felügyelet alá helyezték.

A Nemzetőrség többi tagját felelősségre nem vonták:

Miklós Imre, Dzsugán János és Király Ferenc a Nemzetőrség tagjaként aktívan részt vettek a tanács iratainak elégetésében.

Dzsugán János nyugatra disszidált, ahonnan 1958 tavaszán jött haza.

Király Ferenc követelte, hogy a Tanács vezetőjének jegyzőket és bírót kell választani.

Óberek Károly a község házaira keresztet rajzolt, részt vett a Független Kisgazda Párt szervezésében.

Kuncz László a tizenöt pontból álló követelést többször bemondatta a község hangosbemondóján keresztül.

Az 1956-os őszi események a gyárban is megzavarták a munkát. Az üzemben munkástanács alakult. Az emberek gyűléseket tartottak és felhívásban fejezték ki együttérzésüket a budapesti felkelőkkel. Leverték a gyár kapujára elhelyezett vörös csillagot, az irodaház előtt levették talapzatáról a munkás férfit, parasztaszszonyt és gyermeket ábrázoló szoborcsoportot és együttműködésükről biztosították a faluban létrehozott bizottmányt. Nem volt indulatoktól mentes egy-egy gyűlés, ahol szélsőséges javaslatok is elhangoztak a kommunista vezetőkkel, sőt, a zsidókkal kapcsolatban, de a többség józanabb megítélése nem engedte a szélsőséges cselekményeket. A munkástanács megszervezte a gyár védelmét, hisz az elég nagy forgalmú út mellett a gyár ki volt téve a lumpen elemek garázdálkodásának is. A termelés leállítását kihasználva az üzemállás alatt elvégezték a szokásos karbantartási és javítási munkákat. Az Istentől kért új időre 33 évet kellett várni. De megérte. Mert ma már szabadon emlékezhetünk az 1956-os forradalom országosan ismert és helyi hőseire. Tegyük meg mi is minden év október 23-án! Emlékezzünk együtt! Hiszen „ahol a hősöket nem felejtik, mindig lesznek újak!”

A módosított forgatókönyvhöz az utolsó pillanatban lelkes statisztákat szerveztünk be az iskolás gyerekek közül. A Vadon Nőtt Gyöngyvirág Dalkör tagjai énekhangjukkal, Szaniszló Sándor az általa előadott megható verssel színvonalasabbá tették a megemlékezést. Résztelüket köszönjük.

Egriné Ambrus Andrea

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Október 11-én tartotta soron következő ülését a képviselő-testület. Mivel július végén volt az utolsó ülés, így számos témában kellett döntést hoznia a képviselőknek. A több mint négy órás tanácskozás lényegét a tisztelt lakosoknak az alábbiakban foglalom össze.

Az ülés előtt a pénzügyi bizottság megtárgyalta a napirendi pontokat, így az ő véleményüket is ismerte a testület, mielőtt döntést hozott.

Elsőként a **költségvetés első félévi teljesítéséről** számoltunk be a testületnek, jegyző úrral, illetve a pénzügyi vezetővel együtt. Ezzel összefüggésben a **költségvetési rendelet módosításának** szükségességét is előterjesztettük. Összességében a féléves szintnek megfelelően alakultak a bevételek és a kiadások. Az iparűzési adóból valamelyest több folyt be, építményadóból kevesebb, mivel egy adózó fellebbezett, és még nem fizette be az építményadót.

Közfoglalkoztatás terén is kevesebb volt a kiadás, mivel egyrészt kevesebb létszámot kaptunk idén, mint amit beterveztünk a tavalyi számok alapján, és ezt a létszámot sem sikerült mindig feltölteni.

Az intézményfinanszírozások között összességében magasabb volt a kiadás. A Művelődési Háznál kevesebb - mivel a személyi kiadásoknál kevesebb kiadás volt -, az óvodánál viszont magasabb volt a személyi és a dologi kiadás, mivel az iskolakonyha átkerült az óvodához.

A lakásépítési és energetikai korszerűsítési támogatásokra is jelentős többletigény mutatkozott, a tegnapi ülésen is 14 kérelmet bírált el a testület. Így 10 millió forinttal meg kellett növelni a keretösszeget. Ezentúl még várhatók idén is további kérelmek, felújítások folyamatban vannak.

A testvértelepülési és reprezentációs kiadásoknál átcsoportosításra volt szükség, mivel a művelődési ház vezető nélkül maradt, nem volt senkinek aláírási joga, így az önkormányzatnál keletkeztek ezek a bevételek, amíg ez a jogi helyzet rendeződött.

Az első félévben 300 millió forint értékben államkötvényt, értékpapírt vásároltunk.

A költségvetés jelenlegi helyzete: a számláinkon összességében 410 millió forint van, emellett 173 millió forint van lekötve értékpapír formájában. A 410 millió forintból még a napokban kötünk le legalább 100 millió forintot, hogy kamatozzon. Az államkötvény egyébként bármikor feltörhető, és addig a napig, amíg fel nem törtük, kamatozik, tehát a kamat nem veszik el. Ez a legjobb konstrukció, ami biztonságot is jelent, szinte azonnal hozzáférhető és valamit kamatozik is az összeg.

A költségvetés teljesítéséről szóló beszámoló egyhangúlag elfogadta a testület, valamint a rendelet módosításáról is név szerinti szavazással egyhangúlag döntöttek a képviselők.

A következő napirendi pont a **helyi népszavazás kezdeményezéséhez szükséges választópolgárok számáról szóló rendelet módosítása** volt. Törvényességi felhívás érkezett, miszerint a vonatkozó rendeletet módosítani kell. Ez gyakorlatilag stilisztikai pontosítás. Eddig úgy szerepelt a rendeletben, hogy „a választópolgárok 25%-ának megfelelő választópolgár”, ezt úgy kell módosítani, hogy „a választópolgárok 25%-a”. A lényegen nem változtat, de a jogászok ezt kérték, ezért így módosítottuk a rendeletet.

Több kérelem érkezett **energetikai korszerűsítési támogatás** tárgyában. A rendeletben foglalt feltételeknek mindegyik kérelem megfelelt. A rendelet szerint a számlákkal igazolt összeg fele adható támogatásként, legfeljebb 600 ezer forint. Amennyiben tehát 1 millió 200 ezer forintnál többről nyújtottak be számlát, akkor a maximális 600 ezer Ft-ot ítélte meg a testület. A képviselő-testület minden kérelemről egyenként döntött. Minden kérelmet egyhangúlag, 7 igen szavazattal támogattak a képviselők. Támogatást kaptak:

Dindl Ferenc és Bakos Edina	Széchenyi u.	600.000 Ft
Baranyai Mihály és neje	Széchenyi u.	128.016 Ft
Both Veronika	Fő u.	599.205 Ft
Szili Erika	József A. u.	600.000 Ft
Molnár József és Geráth Sándorné	Gyári u.	64.650 Ft
Joanovics Zoltán és neje	Fő u.	250.950 Ft
Kolonics Zsuzsanna, Wurst Ferenc	Petőfi u.	600.000 Ft
Bálint István és neje	Than K. u.	557.017 Ft
Auer Ferenc és neje	József A. u.	558.135 Ft
Mester Ferenc és neje	József A. u.	590.904 Ft
Zétényi Margit	Vörösmarty u.	91.483 Ft
Bencsik Krisztián és neje	Madách u.	342.500 Ft
Hitner Melinda és Nagy István	István u.	145.168 Ft
Kiss János	Petőfi u.	553.000 Ft

A támogatási szerződés elkészítése után telefonon értesítjük az érintetteket, és a szerződés aláírása után számlájukra utaljuk az összeget. Kérünk mindenkit, legyenek türelemmel.

Látható, hogy igencsak van igény erre a támogatási formára, olyannyira, hogy az eredetileg betervezett 14 millió forintos előirányzatot majdnem duplájára kellett emelnünk, 24 millió forintra, és még nincs vége az évnek... Ezzel a támogatási formával jelentősen javul a településen a lakásállomány állaga, az itt élőket arra ösztönzi, hogy a községben maradjanak, illetve

mások itt telepedjenek le. Örülünk, hogy több tucatnyian tudtak élni az önkormányzat által biztosított lehetőséggel, hiszen az önkormányzat a lehetőségeihez képest más településekkel összehasonlítva is több támogatást tud biztosítani az itt élőknek, nem feltétlenül szociális és jövedelmi helyzettől függően. Örülök annak, hogy egyre több fiatallal találkozom az utcán, olyanokkal is, akik nemrég költöztek a településre, és egyre több kismamát, babakocsit toló anyukát látok. Reméljük, hogy előbb-utóbb az óvodában és az iskolában is több gyermek lesz, és hamarosan a bölcsődei kérdés is megoldódik. Ezzel még több fiatalt vonzunk a településre, akik még több gyermeket vállalnak.

Ezt követően a testület - a korábbi évekhez hasonlóan - döntött a **Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázathoz** történő csatlakozásról, valamint egyúttal ki is írta a pályázatot. A helyi lapban és a honlapon, valamint a Bursa Hungarica oldalán az érintettek további részleteket megtudhatnak.

Ezután a testület elfogadta a **Polgármesteri Hivatal SZMSZ-ét**, majd a **Gördülő Fejlesztési**

Tervet. Ez utóbbi hosszú távú fejlesztési terv, a Fejérvíz Zrt. által tervezett fejlesztések: új kút fúrása a vízműtelepen, valamint 200 méteres ivóvízhálózat bővítése.

Mint közismert, az önkormányzat augusztus elején értesült arról, hogy **50 millió forintot** nyert az **iskola felújítására**, ehhez még majdnem 50 milliót kell hozzá tennünk. A közbeszerzési értékhatárt elérő a beruházás, így döntött a testület arról, hogy elindítja ezt a beruházást.

(A cikk folytatása a következő oldalon.)

(A cikk folytatása az előző oldalról.)

A Művelődési Ház május eleje óta vezető nélkül működik, a jelenlegi alkalmazott és segítői nagyon kiváló színvonalon látják el feladatukat, szerintem senki nem veszi észre a különbséget, sőt! Itt is köszönetet kell mondanunk Omischl Erikának, Kovács Juditnak, valamint a könyvtári kiségitőknek, hogy a települési rendezvényeket magas színvonalon lebonyolítják. Jó példa erre többek között a Cukorfalat Fesztivál, az augusztusi falunap, főzőversennyel egybekötve, valamint a Mobilitási Hét programjai.

Ettől függetlenül miután önálló költségvetési szerv a **művelődési ház**, ki kell írunk **pályázatot a vezetői álláshelyre**. Ha nem találunk megfelelő jelentkezőt, akkor dönthet úgy a testület, hogy visszaveszi a művelődési házat, és közvetlenül tartjuk fenn, látjuk el ezeket a feladatokat.

Egyúttal jelzem, hogy van egy Digitális Jólét Program pályázati lehetőség, amire pályázik az önkormányzat. A részletekről pozitív elbírálás esetén tájékoztatjuk a lakosokat.

Az önkormányzat megvásárolta a Csonka u. 4. szám alatti **Cecei-féle ingatlant**, 2 millió forintért, mivel azonban egy 4 évvel korábbi felújítás költségét, 1,1 millió forintot az életveszélyes helyzet elhárítására az önkormányzat előlegezett meg, ezt hagyatéki teherként bejegyeztettük, így csak 900 ezer Ft-ot fizettünk az örökösöknek. A posta melletti, Kossuth u. 6. szám alatti ingatlanból oda költöztetjük a lakókat, ezt a házat pedig lebontjuk. A posta melletti területen, parkot, parkolót alakítunk ki a tervek szerint.

Közvilágítás-korszerűsítési ajánlat érkezett az önkormányzathoz. A jelenlegi 436 db lámpatestet korszerűsíteni LED-es világításra, és bővíteni a hálózatot 512 db-ra, hogy a lakott külterületeken is megfelelő mennyiségű és minőségű közvilágítás legyen, gyakorlatilag minden oszlopon. A tervek szerint éjfél és hajnali 4 óra között programozott világítás lenne, ez azt jelenti, hogy valamelyest, kb. 10%-kal csökkentett fényerővel, viszont ez 30-35%-os költség-megtakarítást eredményezne. Ezt a beruházást saját erőből, nem pályázati pénzből valósítanánk meg, és okulva más, környékbeli települések példájából, fokozottan figyelünk arra, hogy ne csak a teljesítmény legyen a mérvadó, hanem a fényerő. E mellé az ajánlat mellé azonban még másik ajánlatokat is várunk, miután ezt soknak tartom. Közvilágítási szakemberekkel vizsgáljuk meg az ajánlatokat, akár teszt jelleggel egy-egy soron megvizsgálánk, hogy valóban jobb-e az új LED-es világítás.

A **bejelentések között** tájékoztatást adtam a képviselőknek, hogy a napelemes fejlesztés hamarosan megkezdődik, az E.ON engedélyek megérkeztek, a beruházás megkezdődhet.

Miután a legnagyobb, István utcai járdafelújítás - amire 69 millió forintot nyertünk - idén még nem kezdődik el, ezt meg kell tervezetni, de hogy mégis valamennyi járdafelújításra sor

kerüljön, megkezdjük az Arany János utcai járdát, kapubejárók és Mező, Rákóczi utcai **járdák felújítását**, valamint az Ady Endre utcában beszakadt csapadékvíz-elvezető árok felújítását, és az aszfalt javítását. A **Széchenyi utcában** már régóta megoldandó feladat a padka felöltése, valamint a vasútállomás felé az aszfalt **kátyúzása**. Erre hamarosan sort kerítünk.

A művelődési háznál már biztosan sokan látták, hogy leszereltük a régi fitness eszközöket, mert sérültek, hiányosak, balesetveszélyesek voltak, ezek helyére újakat telepítettünk, valamint a lakótelepen a szalonnasütő-bográcszóhely szomszédságában is lesznek fitness eszközök. (Lapzárta előtt érkezett a hír: megérkeztek az új eszközök mindkét helyszínre.)

Ha már a lakótelepnel tartunk, a Than K. 9. szám alatti társasház lakói részéről merült fel a parkoló szükségessége. Egy rögtönzött lakossági fórumon, lakógyűlésen megbeszéltük a részleteket, ahova ők szeretnék a parkolót, az nem megy egyik napról a másikra, ahogy terveztük, mert ezt meg kell tervezetni, engedélyeztetni kell, ez legkorábban csak tavasszal megvalósítható. Kérjük a lakosok türelmét.

Vételei ajánlatot nyújtott be az önkormányzathoz Sántha Tamás, az ún. barakkok helyén lévő 4000 nm-es ingatlan megvásárlására. A 7,5 millió forintot az önkormányzat nem fogadta el, soknak tartja, felhatalmazták a polgármestert, hogy tárgyaljon a terület tulajdonosával (mivel az út által közbezárt területnek 3 tulajdonosa van), és amennyiben reális, korrekt áron eladják, megveszi az önkormányzat, de csakis akkor, ha mindhárom beleegyezik, hiszen a területet csak akkor tudjuk használni valamire.

A **csirketeleppel** kapcsolatban számos panasz érkezett a környéken lakóktól. Felvettük a kapcsolatot a céggel, az új ügyvezetővel, valamint környezetvédelmi szakértőjünkkel. Intézkedéseket tettek a szaghatás csökkentésére, de érzékelve a további jelzéseket, még ezen felül is szükséges további lépések megtétele, mivel nem elég hatékonyak az eddigi intézkedések. Nyomatékosan kérjük a lakosokat - nemcsak mi, hanem a cég vezetői is -, hogy a hatékony együttműködés feltétele az, hogy a környéken élők jelezzék, mikor, milyen időszakban, hol érződik a szag, mert ekkor tudják visszakeresni, hogy melyik tevékenység, melyik mozzanat esetében kell beavatkozni. Jelenleg turnusváltás van, most kéthetes takarítási időszak következik. Ez biztos, hogy fokozott környezetterheléssel, szaghatással jár. Még egyszer kérem, hogy nekünk közvetlenül jelezzék, akár személyesen, akár telefonon, e-mailben, mert a közösségi oldalakon, nem nekünk címzett panaszt nem tudjuk bejelentésnek elfogadni, főleg ha nem is látjuk azt... Ha valóban azt akarják, hogy intézkedjünk, akkor nekünk szóljanak.

Az iskolának tanévkezdésre 20 tablettet vásároltunk, 1,8 millió forint értékben, illetve a napokban kaptak egy kültéri sakk-készletet.

Elkészült a kamerahálózat bővítése, reméljük, hogy hatékonyabb lesz a bűnmegelőzésben és a közbiztonság javításában.

A Szeszgyártelepről, a 62-es út mellől érkezett megkeresés a szennyvízhálózatra történő csatlakozást szeretnék kérni. Itt öt család él, szeretnék ők is rákötöni a csatornára, de technikailag nem megoldható. Meg kell néznünk, a szennyvíz-átemelő kiépítése megoldható-e, vagy érdemes megvárni az engedélyeztetéssel, amikor a mi tulajdonunkba kerül a jelenlegi 62-es út. Akkor már könnyebb lesz bármilyen építési tevékenységet végezni.

Mint mindenki előtt ismert, szeptember 1-jétől **új házi orvosunk van, dr. Goda László** személyében, aki egyelőre november 30-áig helyettesítés keretében dolgozik, mivel főállása van, így napi 2 órát tud rendelni (eddig is ennyi volt a helyettesítő házi orvos rendelési ideje). December 1-jétől azonban már sokkal több időt tud tölteni a rendelésben, illetve a településen. Ő már jelenleg is itt lakik, feleségével, a szolgálati lakást felújítottuk, ami kb. 3,5 millió forintba került. Fűtés korszerűsítést, klímát telepítettünk, redőnyöket szereltünk fel, padlócsere volt, riasztót szereltünk be, villanyszerelési munkákat végeztünk és kifestettük a lakást. A munkák többségét helyi vagy helyi érdekeltségű vállalkozó végezte.

December 1-jétől az iskola-egészségügyi feladatokat is dr. Goda László látja el, viszont a testület úgy döntött, hogy a gyermekorvosi rendelés megmarad, heti egy vagy két alkalommal. A Géza utcában szeretnénk fákat telepíteni, megtörténik az igények felmérése. Az új temető felé vezető járda mellett kipusztult fákat is pótolni kell. Ezenkívül ahol igény van rá, természetesen további faültetés is megoldható. Egyebekben tájékoztattam a képviselőket - bár többségük részt is vett ezeken az eseményeken -, hogy lezajlott a Mobilitási Hét, az idősek napja és a szüreti felvonulás.

Az idősek napját szeptember 30-án tartottuk, közel százötven 60 évnél idősebb lakos jelent meg. Vacsorával láttuk vendégül őket, a három legidősebb nő és férfi lakost köszöntöttük személyesen - a helyszínen, illetve aki nem tudott eljönni, később az otthonában. A legidősebb hölgyek: Oláh Jánosné, Kurucz Istvánné és Barada Jánosné, a legidősebb férfi lakosok: Soós József, Szabó Sándor és Hubina István. Az időseket a 3+2 együttes szórakoztatta. Reméljük, hogy mindenki jól érezte magát, és reméljük, hogy jövőre is legalább ennyien ellátogatnak a rendezvényre. Jó egészséget kívánunk mindannyiuknak!

Az Európai Mobilitási Hét és Autómentes Nap, mint minden évben, idén is szeptember 16-22. között került megrendezésre. Szabadegyháza immár harmadik alkalommal csatlakozott a mozgalomhoz, amely a környezettudatos közlekedésre, környezetvédelem fontosságára próbálja felhívni a figyelmet. Természetesen

Szabadegyháza egy kicsi pont a világban, és nálunk a tömegközlekedés sem olyan volumenű, mégis úgy gondolom, ha mindenki a maga módján egy kicsit tesz hozzá a környezetvédelemhez, már megérte. Még ha csak egy hétről is van szó. Lehet, hogy csak annyi kell hozzá, hogy ne autóval vigyük a gyereket óvodába,

iskolába, vagy ne autóval, hanem kerékpárral vagy gyalogosan menjünk bevásárolni. A legjobb mozgósítható, mobilizálható korosztály természetesen a gyerekek, így inkább az ovisokra, iskolásokra számítottunk a programoknál. Egy héten keresztül számos lehetőséget biztosítottunk számukra a mozgáshoz, hétvé-

gen TOMA játékmester szórakoztatta őket, de hétközben is ügyességi versenyek, kerékpáros játékok, akadályversenyek, járgányok, 3D szimulátor, F1-es autó várta őket. Szinte alig pihent az elektromos autóbusz, ami az idén a véletlen folytán kicsit nagyobbra sikerült, mint amit szerettünk volna. A korábbi években mindig csak 4-6 személyes autókat rendeltünk, úgy gondoltuk, az idén egy 14 személyes busszal több gyereket tudunk egyszerre szállítani. Később kiderült, a 14 személyes busz elromlott, így egy még nagyobb járművet kaptunk, ugyanazon az áron. Így ez a busz reggelente sulitaxiként funkcionált, láthattuk, hogy nagyon népszerű volt, sokan igénybe vették. Még a legnagyobb esőben sem pihent, annak ellenére, hogy nem éppen esős, szeles időre tervezték ezeket a járműveket. Itt köszönöm meg az óvoda és iskola vezetőinek, pedagógusainak és a művelődési ház dolgozóinak a szervezéshez nyújtott segítségüket, aktivitásukat.

Egriné Ambrus Andrea
polgármester

INGYENES WIFI SZABADEGYHÁZÁN

Hirtelen jött az ötlet, ám a jelek szerint annál nagyobb sikert aratott, hogy az önkormányzat intézményeiben meglévő modeme- ket korszerűbbre cserélve ingyenes WIFI elérhetőséget biztosítsunk a lakosoknak. Így néhány tízezer forintos plusz költséggel a község ház, az óvoda, a művelődési ház és könyvtár, valamint az orvosi rendelő környékén - a hivatali zárt lánctól függetlenül - egy nyilvános hullámhosszon 0-24 óráig ingyen elérhető az internet.

EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZMÉNYEK HÍREI

Október végén az orvosi rendelő informatikai rendszerét alkalmassá tettük arra, hogy november 1-jétől az EESZT rendszerhez csatlakozni tudjon.

A híradásokból már sokan értesülhettek, hogy róla, hogy november 1-jétől bevezetésre kerül az e-recept. Ez az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltató Térnek (EESZT) csak egy része, de néhány gyakran felmerülő kérdésre már most válaszolunk, a félreértések elkerülése végett:

Az orvosoknak és a gyógyszerészeknek is kötelező 2017. november 1-jétől az EESZT használata?

Igen, minden a törvényben 2017. november 1-jétől az EESZT felé adatszolgáltatásra kötelezett közfinanszírozott egészségügyi ellátóra nézve egyforma kötelezettséget jelent az EESZT-csatlakozás határideje, így mind az orvosok, mind a gyógyszerészek számára kötelező az EESZT használata.

Szeptember 1-jétől már nem kell papírvényt nyomtatni a betegnek?

2018. december 31-éig gyógyszerrendeléskor minden orvosnak felírási igazolást kell kiállítania, mely majdnem minden tekintetben megegyezik a jelenlegi papírvénnyel - csupán egy plusz e-recept vonalkódot is tartalmaz -,

2019-től pedig kérésre kell felírási igazolást nyomtatnia. A kötelező csatlakozást követően 2017. november 1-je után bárki papíralapú recept nélkül is kiválthatja a saját e-receptre rendelt gyógyszerzeit.

Most mindenki mindent fog látni rólam?

Nem. Az Ön dokumentumait és egészségügyi adatait csak a kezelést végző orvosok érhetik el, a legérzékenyebb egészségügyi adatai pedig eleve csak azon kezelőorvosok számára hozzáférhetők, akik az adott szakterületen dolgoznak.

Az asszisztens és az ügyintéző is fogja látni az egészségügyi adataimat?

Nem. Az adminisztratív munkakörben dolgozók nem kapnak jogosultságot az Ön egészségügyi adatainak megtekintésére. Az ellátás során fontos egészségügyi adatok elérése csak emelt szintű bejelentkezéssel, többszörös azonosítás után lehetséges.

Már most is vannak bent adatok rólam?

Nem. Akkor kerülnek be adatok az EESZT-be, ha olyan intézményben kap ellátást, amely már csatlakozott a rendszerhez.

A régi dokumentumok és adatok is bekerülnek a rendszerbe?

Nem. Csak azok az adatok, dokumentumok kerülnek be, amelyek a rendszerhez csatlakozott intézményekben keletkeznek.

Mostantól mindent lát rólam az állam?

Nem. Az egészségügyi adatok kezelésének, tárolásának és gyűjtésének feltétele és módja nem változik, az azokba történő betekintés lehetősége az EESZT bevezetésével csak szigorodik, hiszen sokkal ellenőriztebb lesz a folyamatos naplózással és a jogosultsághoz kötöttséggel.

Mi garantálja az adataim védelmét?

Az EESZT a legmagasabb szintű adatvédelem mellett működik. Magát a rendszert pedig úgy alakították ki, hogy a legmodernebb kibervédelemmel biztosítsák annak védelmét.

Mi van, akkor, ha balesetet szenvedek és tiltást adtam egy vagy több egészségügyi adatom hozzáférhetőségére vonatkozóan?

A vonatkozó törvény értelmében sürgős szükség esetében a sürgősségi ellátást végző orvos a tiltások ellenére is megtekintheti az egészségügyi adatokat, kivéve azon e-profil adatokat, melyek feltöltését tiltotta le a paciens, azok ugyanis be se kerülnek a rendszerbe.

(A cikk folytatása a következő oldalon.)

(A cikk folytatása az előző oldalról...)

Biztos, hogy el fog indulni az e-recept szolgáltatás 2017. november 1-jével?

Igen, a rendszer készen áll az indulásra, a jogszabályban rögzített kötelező csatlakozási időpontban a rendszer működése biztosított.

Eddigi gyakorlatban 1-2-3 hónapra kaptak a betegek gyógyszerreceptet, ez továbbra is lehetséges lesz?

Igen, a gyógyszerrendelés és kiadás jelenlegi szabályozásának megfelelően az orvosoknak lehetőségük van egy vényre több hónapi gyógyszer mennyiség felírására is. Ha a beteg kéri, a felírandó mennyiséget havi adagokra, több vényre is bonthatja az orvos. Ezt könnyíti meg az e-Recept modul ismétlődő vényírás funkciója. Az 50.000 Ft-nál több bruttó térítési díjú gyógyszereknél kötelező a külön vény előállítás, és itt a kiválthatósági dátumok előre beállítottnak.

Van, aki nem tud bejönni, és telefonon, illetve beadott levélben kérte gyógyszerei felírását vagy beutalóját. Ezután is működhet ez így?

A jogszabályok most is a beteg személyes jelenlétét írják elő a vényíráshoz. Az e-recept bevezetése a gyógyszerfelírási renden nem változtat.

A betegeknek bejelentkezéskor kell-e felmutatnia igazolványt minden alkalommal, vagy lévén régi betegről szó, ismeretség útján is beazonosíthatom? /ha határozottan tudom, hogy ki ő/

A gyógyszer kiadásakor a TÉR-ben rögzíteni kell a beteg TAJ- és esetfüggően a kiváltó személyi igazolvány számát is. Az Ebtv. (1997. évi LXXXIII. törvény a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól) 29. § (4) bekezdése előírja az igazolvány alapján történő azonosítást.

A gyógyszerárakban csak igazolvány ellenében /TAJ kártya vagy személyi igazolvány/ kaphatják meg a gyógyszereiket?

A beteg maga TAJ kártya és személyi igazolvány együttes használatával vagy e-Személyi igazolvánnyal bármelyik saját vényét kiválthatja. Felírási igazolással személyazonosító igazolványok nélkül is megteheti ezt, és bármely hozzátartozója, ismerőse is kiválthatja gyógyszereit, ha átadja számára a papír felírási igazolást. Amennyiben nem elektronikus, hanem NEAK papírvényt írt a kezelőorvos, akkor a gyógyszerkiváltás ugyanúgy fog történni, mint jelenleg.

Ki válthatja ki a gyógyszert?

Az aktív (nyitott) státuszú e-receptet a beteg

saját maga számára bármely patikában kiválthatja, elegendő hozzá a TAJ kártyájával és személyi igazolvánnyal, vagy e-Személyi igazolvánnyal (pin-kód beütése után) igazolnia saját magát. Ugyanezt megteheti mindennemű azonosítás nélkül a papír felírási igazolással is, és ily módon bárki más, rokon, ismerős gyógyszereit is kiválthatja a papíralapú felírási igazolás birtokában.

TAJ alapú azonosításnál jogában áll a patikusnak elkérni a beteg valamelyik másik azonosító igazolványát? (most nincs joga még a TAJ kártyát sem)

Igen, ezt jogszabály fogja előírni.

TAJ alapú azonosításnál, ha nincs más igazolványa a betegnek, akkor nem fog gyógyszert kapni?

A TAJ azonosító alapján történő e-recept kiváltás akkor jogszerű, ha az illető azonosítja magát TAJ kártya bemutatása mellett pin-kódos e-Személyi igazolvánnyal vagy bármely fényképes személyazonosságot igazoló igazolvánnyal.

A felírási igazolást vissza kell adnia a patikusnak? Kell-e rajta jelölni, hogy melyik gyógyszert kapta már meg a beteg?

2018 végéig minden felírási igazoláson csak egy gyógyszerrendelés szerepel, ezeket a felírási igazolásokat ugyanúgy kell kezelni, mint a papírvényeket, nem kell visszaadni a betegnek.

Nincs vény, de van kiváltási igazolás. Alá kell írni a betegnek?

A kiadási (kiváltási) igazolást akkor kell kinyomtatni, ha a gyógyszert nem papíralapú vény alapján váltja ki a beteg. Ilyen esetekben a kinyomtatott kiadási igazolást az átvéőnek alá kell írnia, vagy elektronikus kiadási igazolás esetén e-Személyi igazolvánnyal hitelesítheti a kiváltást.

Gyermekkorú betegeknek felírt készítményeket miként tud a szülő kiváltani e-recepttel?

A szülő gyermeke receptjét csak a felírási igazolással tudja kiváltani, ezért gyermekkorú betegek esetében érdemes mindig felírási igazolást nyomtatnia az orvosnak 2019. január 1-je után is.

Viszonylag sok az idős betegem, aki nem tud eljönni, és a hozzátartozója kéri a gyógyszereket, beutalókat, minden esetben kell külön engedélyt kiállítani?

Nincs szükség semmilyen engedély kiállítására. Várhatóan 2018. december 31-ig kötelező lesz a mai NEAK (OEP) vénnel gyakorlatilag teljesen

megegyező felírási igazolást kiállítani, mely tartalmaz egy plusz e-recept vonalkódot. 2019. január 1-től már nem kell a jelenlegi NEAK (OEP) receptformát használni, és csak a beteg kérésére kell papír alapon kiállítani. A felírási igazolással bárki, hozzátartozó vagy szomszéd, ismerős is kiválthatja a rendelt készítményt (csakúgy, mint jelenleg a papírvénnyel).

Kell-e csatlakozniuk a védőnői szolgálatoknak és az iskola-egészségügyi ellátóknak?

A védőnői szolgálatok csatlakozásáról a vonatkozó jogszabály nem rendelkezett, így azokra semmiképpen nem vonatkozik a csatlakozási és adatszolgáltatási kötelezettség. Az iskola-egészségügyi szolgáltatók esetében iránymutató, hogy a szolgáltató közfinanszírozott ellátást végez-e, amennyiben igen, úgy csatlakozási kötelezettsége ugyan lenne, de mivel nem keletkezik az ellátás során olyan egészségügyi adat, ami miatt adatszolgáltatási kötelezettsége lenne az ellátónak, így a csatlakozás szükségtelen.

Miként történik a beteg ellátása az otthonában?

Beteg otthonában történő ellátás a korábban megszokott módon történik. Az ellátási eseményt utólag rögzíti az orvos a medikai rendszerében, az ellátási esemény adatait a rendszer automatikusan megküldi az EESZT-nek. Betegágnál kézzel írt receptet állít ki az orvos, amit majd a gyógyszerár fog felvenni az EESZT-be a készítmény kiváltásakor.

Lemondhat-e a beteg a papír alapú receptről? Megkapja-e a patikában a gyógyszert vény nélkül?

2018. december 31-éig gyógyszerrendeléskor minden orvosnak felírási igazolást kell kiállítania, mely majdnem minden tekintetben megegyezik a jelenlegi papírvénnyel - csupán egy plusz e-recept vonalkódot is tartalmaz -, 2019-től pedig kérésre kell felírási igazolást nyomtatnia. A kötelező csatlakozást követően 2017. november 1-je után bárki papíralapú recept nélkül is kiválthatja a saját e-receptre rendelt gyógyszereit.

Írhatok-e receptet, ha nincs jelen a betegem, ez betegmegjelenésnek minősül-e?

A jogszabályok most is a beteg személyes jelenlétét írják elő a vényíráshoz. Az e-recept bevezetése a gyógyszerfelírási renden nem változtat.

További gyakori kérdések és válaszok a <https://e-egeszsegugy.gov.hu/web/eeszt-informacios-portal/gyik#Orvosok> oldalon.

EGÉSZSÉGVÉDELMI NAP - TIZEDSZER!

November 11-én, szombaton - szokásos helyszínünkön, a Kossuth Lajos Általános Iskolában - immár tizedik alkalommal szervezzük meg a községi egészségvédelmi napot.

A rendezvény - a kerek évfordulóra tekintettel - megnyitóval kezdődik, 9 órakor, ahol megköszönhetjük a szülinapi tortát (csak semmi pánik, stílusosan egészséges lesz!). A meg-

hirdetett szűrővizsgálatok mellett véradással és egyéb programokkal várják a lakosokat. Az iskolás osztályok és az óvodás csoportok között versenyt hirdetünk, akik a legtöbb szülőt

mozgósítják a véradásra - és természetesen az egyéb szűrővizsgálatokra -, értékes ajándékok nyerhetnek. (Hogy mi, még meglepetés!)

Az egészségvédelmi napon az egészségügyi dolgozók, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársai és a meghívott előadók, segítők mellett aktívan részt vállalnak a pedagógusok és az önkormányzat dolgozói is!

Az egészségvédelmi nap bizonyos szűrővizsgálatokra előzetes időpontot kell kérni.

A programból:

Az előző évekhez hasonlóan sokféle szűrési lehetőséget, valamint az egészséges életmóddal, betegségek megelőzésével kapcsolatos programot biztosítunk önöknek. Természetesen a megyszerte híres véradásunk sem maradhat el. Kedves Szülők! Önöket is várjuk! Kísérjük el gyermeküket az egészségvédelmi napra, tekintsenek be iskolai programjaikba, és közben adjanak vért, vegyenek részt szűréseinken, beszélgessenek életmód-tanácsadóval!

Kedves Óvodás Szülők! Önöket is várjuk, az óvodás csoportok között is versenyt hirdetünk a véradásban. A legtöbb hozzátartozót hozó csoport egy kiránduláson vagy kulturális programon vehet részt.

Ízelítőül néhány szűrési lehetőségre, programra hívom fel a figyelmüket:

Véradás: Retro véradásra és ismét rekordkísérletre készülünk Szabadegyházán. A tavalyi 105 fős létszámot szeretnénk felülmúlni. Kérjük rendszeres véradóinkat, hozzanak magukkal

még egy embert, hogy ismét rekordot dőntsünk!

Kedves Focistáink! Benneteket is várunk, hiszen minden évben jelentősen emeltek a létszámot. Kedves Leendő Véradók! Gondolkodjanak, mérlegeljenek, minden véradással három ember életét menthetik meg!

Versenyt hirdetünk az általános iskola osztályai és az óvoda csoportjai között is. A legtöbb véradót hozó osztály osztálykirándulást nyer, a legtöbb véradót hozó csoport kirándulást vagy kulturális programot nyer, melyet az önkormányzat finanszíroz.

Az idei évben minden kedves véradót **virslivel és sörrel** várunk, valamint **gyros-utalvánnyal** honoráljuk önzetlenségüket. Az utalvány beváltható a helyi Faház Vendéglőben.

Szűrések:

Férfiak, figyelem! Prostataszűrés egy csepp vérből, vizsgálat nélkül!

Hölgyek, figyelem! Csontritkulásszűrés (dr. Patócs Tibor). Főleg a 40 év feletti hölgyek megjelenésére számítunk, aki már benne van a változókorban. Ha szeretne jönni, kérem telefonon vagy személyesen jelentkezzen időpont-egyeztetésre. Legalább 80 fő jelentkezésére számítunk!

Melanoma(anyagjegy)-szűrés: dr. Harsányi Emese bőrgyógyász-infektológus.

Emlő önvizsgálatának elsajátítása, gyöngyfüzés, beszélgetés az emlőrák megelőzéséről az ÁNTSZ munkatársainak közreműködésével.

Táplálkozási tanácsadás (Viola Veronika dietetikus).

Vérnyomás-, vércukor-, koleszterin-, húgysav- és testsírszűrés, -tanácsadás (orvosi rendelő dolgozói).

EKG-vizsgálat: orvosi rendelő munkatársai.

Számítógépes talpvizsgálat: Glória Cipő és Ortopédiai Szaküzlet.

Hallásszűrés: Móricz István audiológus.

Látásvizsgálat: Pannon Optika

Biorezonancia vizsgálat: Mohariné Kati (Starlife)

Grafológia: Papp Zsuzsanna grafológus

Mézkóstoló és -vásár (Pinke Mártika és párja)

Sajtkóstoló és -vásár (Fogas Tünde)

Adventi, karácsonyi kézműves ajándék termékek vására (Márkli-Kemmer Gabriella)

Ezenkívül sokféle programmal, előadással, sportolási lehetőséggel várjuk kedves látogatóinkat.

Keressék programjainkat, plakátjainkat, szórólapunkat a község honlapján és a Facebookon. **Csontritkulás-szűrésre, melanomaszűrésre, EKG-ra a 30/638-4243-as mobilszámon, a 25/478-605-ös telefonszámon, illetve személyesen az orvosi rendelőben várjuk jelentkezésüket.**

Jöjjenek el, töltsünk el együtt egy kellemes egészséges napot! Biztassuk rokonainkat, ismerőseinket is a részvételre!

Vigyázzunk egymás egészségére is!

Nochta Tamásné védőnő

INTÉZMÉNYI HÍREK AKIKNEK SOKAT KÖSZÖNHETÜNK

Ki ne ismerné településünkön azt az életvidám, mosolygó tanító nénit, akivel mindig jó találkozni, beszélni vele pár szót, hiszen utána mi is kicsit szebbnek és vidámabbnak látjuk a világot. Október 13-án Szabó Jánosné Anci nénit köszöntöttük abból az alkalomból, hogy 60 éve, 1957. július 13-án vette át diplomáját. Egykori tanítványai, kollégái, barátok és családtagok gyűltek össze, hogy köszöntsék őt. A gyerekek műsora után iskolánk igazgatónöje, Szeipné Dérfi Márta idézte fel Anci néni pályafutását, az iskolánkban töltött év-

tizedeket. Emberi és pedagógusi magatartása mindig kiemelte őt az átlagos szintből. Több évtizedes pedagógiai tevékenysége tiszteletet és elismerést váltott ki kollégái, tanítványai és a szülők között is. Nagy örömünkre Anci néni a mai napig is eljön hozzánk az iskolai rendezvényekre, kirándulásokra.

Községünk polgármestere, Egriné Ambrus Andrea az önkormányzat és településünk lakói nevében köszöntötte Anci nénit. Megköszönte azt az áldozatos és fáradhatatlan munkát, mellyel közösségünk gyermekeit

(A cikk folytatása a következő oldalon.)

(A cikk folytatása az előző oldalról...)

nevelte, tanította.

Megható volt látni azt a szeretetet, mellyel a jelenlevők körülvették Anci nénit. A sok virág, ajándék, kedves szavak nagyon meghatották. De mi is kaptunk ám ajándékot tőle, hiszen Anci néni harmonikázott nekünk. Megígérte, hogy öt év múlva, amikor vasdiplomáját veheti át, ismét játszani fog nekünk.

Jó alkalom volt ez a délután arra is, hogy iskolánkból nemrég nyugdíjba vonult három dolgozónktól is elköszönjünk. Tankó Mihályné, Szombath Györgyné és Oláh Józsefné is évtizedekig dolgozott intézményünkben. Munkájukat a lelkiismeretesség és megbízhatóság jellemezte. "Az iskola életében nemcsak a pedagógusok munkája fontos, hanem azok is megbecsülést érdemel, akik a mindennapos neveléshez, oktatáshoz a feltételeket megteremtik: a tiszta termeket, folyosót, a rendezett udvart." - mondta igazgatónőnk.

Az önkormányzat ajándékát polgármester asszonyunk adta át, kifejezve evvel is a település megbecsülését és köszönetét.

„HEJ RÁKÓCZI, BERCSÉNYI, BEZERÉDI”

címmel 2017. október 24-én rendhagyó órán vehettünk részt a művelődési házban. A rendhagyó órát Nagy Csaba tárogatóművész tartotta.

A tárogató a kuruc korban vált híressé, de már évszázadokkal korábban ismerték a magyarok. Igazán megbecsült hangszerré a Rákóczi-szabadságharc idején vált. Parancsokat közvetített, a tábori énekek, táncok fontos kísérő hangszere volt, de gyönyörű hangja messzire hallatszott az 1848-49-es szabadságharc idején is. Érdekes volt összehasonlítani az eredeti tárogató éles, érdes hangját a hangszer mai változatának öblös, szelíd, bús hangjával.

A művész úr nemcsak zenélt nekünk, hanem

felelevenítette meséjében a történelmi időköt, eseményeket, amikor a tárogató hangja figyelemztette, hívta vagy éppen táncre perditette az embereket, hirdett örömet, bánatot.

A foglalkozást közös énekléssel zártuk. Nagyon örültünk, hogy iskolánk is részese lehetett a Nemzeti Kulturális Alap és a Rákóczi Tárogató együttes közös programjának, melynek célja a tárogató mind szélesebb körben való megismertetése. A tárogató messze zengő szép hangja mindaddig tovább él, amíg koncerteken, történelmi megemlékezéseken, rendhagyó iskolai órák keretében hallhatjuk a hangját, s amíg ilyen lelkes hirdetői vannak, mint Nagy Csaba tárogató művész.

OKTÓBER 6.

A 7. osztályosok műsorával emlékeztünk meg október 6-áról, az aradi vértanúk napjáról. A műsort Sztupa Ferenc tanár úr, osztályfőnök tanította be.

NÁLUNK JÁRT VARRÓ DÁNIEL

Jó hangulatú, vidám író-olvasó találkozón vehettünk részt a Nagy László Művelődési Házban október 6-án. Ellátogatott hozzánk Varró Dániel, aki az egyik legnépszerűbb kortárs költőnk. Mesélt nekünk első próbálkozásairól a versek világában, pályakezdéséről, közösen szavalta velünk verseit.

A beszélgetést a Túl a Maszat-hegyen című művében szereplő verssel kezdte:

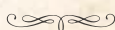
„...Hát, tudjátok, ez úgy van, gyerekek, nálam csupa szösz az asztal, a kerevet, csupa szösz a tévé, csupa szösz a telefon, szösz van a padlón, csempén, plafonon, szösz van a hokedlin, szösz van a nokedlin, szösz van a hajamon, a fülemen, a szöszömön, öszvér, köszvény, semmi se búsit, nem szegi semmi se kedvem, köszönöm....”

1. Varró Dániel szavalt nekünk Nagyon tetszettek azok a versei, melyekben ugyanaz a mássalhangzó szerepelt végig. Egyhangú ringató (részlet)

*Jaj,
parttalan nyavaly!
Altathatatlan, nyafka sarj,
halkabban jajgass!
Hallgass, baba, hallgass!*

*Hagyd abba hamar, na,
vagy a falat kaparva
kap majd
papa, mama agybajt!*

*Dúlsz-fúlsz,
mufurc?
Pusz-puszt unsz?
Búsulsz jusz
huncutul?
Nu. Kukulj! Dugulj!
Ukkmukkfukk.
Slussz!
Nuku mukk.*

S hogy ki is Varró Dániel?

1977. szeptember 11-én született. Versíró. Első verseit 12 éves korában írta, mely meghozta számára első költői sikerét is. Öt önálló kötete jelent meg, és emellett több, főleg gyerekeknek szóló kötet társszerzője. Első verseskötete Bögre azúr címmel 1999-ben, 21 éves korában jelent meg. Második könyve, a Túl a Maszat-hegyen című verses meseregény 2003-ban látott napvilágot.

Szívdesszert című kötetében változatos költői formákban jeleníti meg a szerelem témáját.

„Hogy mondjam el milyen nagyon szeretlek én ha bakker nem áll rendelkezésre csak 160 karakter.”

„És ó, azoknak a szemeknek a barnasága, amitől az ember kapható lesz minden marhaságra...”

Kerge ABC című kötete, melyet Szabó T. Annával és Tóth Krisztinával közösen írtak, az óvodás és a kisiskolás gyerekeket segíti az ábécé elsajátításában: a kötetben szereplő állatok, melyek között vannak valóságosak és kitaláltak is, kezdőbetűi megegyeznek a

magyar ábécé 44 betűjével.

DZS

*Se doboz és se láda: ez bizony egy dzseláda.
Ha nincsen dzsem, sőt csoki sincs, jó neki a saláta.*

*Tudod, olyan majomféle –
nem tudom, hogy tőled fél-e?*

2. Együtt játszottunk, verseltünk a költővel. Ám nem csak vicces, vidám költeményei vannak. Én is keresgéltem Varró Dániel művei között, s így találtam erre a szép őszi versére.

OKTÓBER

*Fogynak a nappalok, nyúlnak az esték,
teli pöndörödő levelekkel a fák,
mintha kispriccelt volna a festék,
oly sokszínű lett ez az őszi világ.
És mintha a bőrön ecset kaparászna
arcunk kipirul, belekékül a szánk,
egy piktor az ősz, és nincs neki vászna,
színeket ken ezért maszatolva miránk.*

Olvassátok Ti is Varró Dániel verseit, mert nagyon szórakoztatóak.

Sztupa Dániel 5.b osztály

ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI NAPOK

Az Országos Könyvtári Napok rendezvénysorozatán tanulóink is részt vettek. Délelőttönként könyvtári órákon voltak, délutánonként pedig volt könyvcseré, mesefoglalkozás, vetélkedő Szabó Magda születésének 100. évfordulója alkalmából.

Nagylókon a Művelődési Ház fotópályázatát hirdetett „Környékbeli vizek” címmel. Léstár Edda Anna is beküldte a pályázatra fotóját, mellyel az I. helyen végzett. Gratulálunk Edda!

VELÜNK ÉLŐ KEDVENCEINK

Október első hete állati hét és állati jó hét volt az iskolában. Ezen a héten ünnepeltük az Állatok világnapját is, így ezen a héten programjaink házi kedvenceinkről szóltak. Idén is megrendeztük az állatsimogatót, aho-

va mindenki elhozhatta kedvenc háziállatát. Sokan el is hozták, így volt az iskolában nyúl, ló, póni, papagáj és kecske is. Mindegyiket meg lehetett simogatni, beszélgetni gazdáikkal arról, hogy milyen igényeik vannak az ilyen otthoni kedvenceknek. A program célja az volt, hogy felhívjuk a figyelmet a felelős állattartás fontosságára. Nekünk nagyon tetszett ez a program!

Szintén ezen a héten hirdettük meg fotópályázatunkat, melyre társaink által készített fotókat vártunk. A téma itt is az állataink voltak, s kerestük az iskola legnagyobb kedvenceit. Szerencsére sokan küldtek fotót, rajtuk aranyosabbnál aranyosabb állatokkal, így nem volt könnyű dönteni köztük. A végeredmény

az iskolások és szülei szavazatai alapján alakult ki. Harmadik helyen végzett Varga Alexandra kutyusáról, Kókuszról készített fotó. Második helyezett is egy kutyus lett. Gízmónak Zétényi Levente és Armand a gazdijai. Legnagyobb kedvencünk idén Bartos Luca és Enikő pónija, Linda lett. De mindegyik fotó sok szavazatot kapott.

Reméljük, hogy nem csupán ez a hét szólt az állatokról, hanem egész évben odafigyeltek rájuk, gondozták őket. Mert tudjátok: „Te egyszer s mindenkorra felelős lettél azért, amit megszelídítettél” (Saint-Exupery)

Szaniszló Bence és Druhapolcsik József
6. osztály

BETEKINTŐ A KINCSEM ÓVODA ÉLETÉBE

*” Elmult a nyár, itt az ősz,
kampósbottal jár a csösz.
A préházban must csorog,
forrnak már az új borok.”*

Mozgalmas, élménydús, igen vidám hónapot tudhatunk magunk mögött. Ovisaink már magabiztosan veszik birtokba az óvoda csoportjait.

A legkisebbek, a Napraforgó csoportos aprócskák is ügyes, mosolygós ovisokká váltak. Ildi óvó néni, Enikő óvó néni és Kati néni mindennap türelemmel, szeretettel fogadja, gondozza, nevelgeti őket.

Elérkezett az őszi ”gyűjtögetések ideje”. A séták során - miközben közvetlenül megfigyelhetjük az időjárást és környezetünk változásait - mindenféle termést (gesztenye, makk, dió) összeszedgettünk.

Az őszi gyümölcsök gyűjtése is folyamatos - a szülők szívesen segítettek és hoztak be, ha kértük.

Az októberi hónapot mulatozással kezdtük. Az első héten Áprily Géza zenés előadásán vigadhattak kicsik és nagyok egyaránt.

Még ezen a héten megrendezésre került óvodánkban a szüreti mulatság is. A gyermekek minden évben nagy izgalommal várják ezt a napot, mert sok érdekes dologban lehet részük a nap folyamán. Idén sem volt ez máshogy. A Hétszínvirág csoportba járó nagycsoportos gyermekek dobszóval hívták táncba az apró „népet”. Minden csoport előadta a saját kis műsorát, majd több helyszínen ismerkedhettek meg népi játékokkal, préselhettek szőlőt, kóstolhattak mustot. A nap végén az

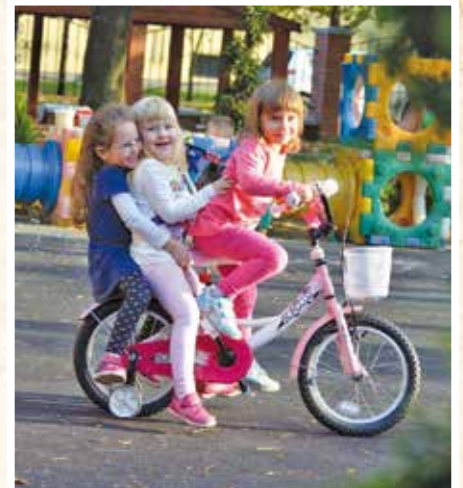
óvoda apraja és nagyja ízletes süteményt fogyaszthatott el, melyet a nagycsoportosok saját kezeikkel sütöttek.

A nagycsoportosok színvonalas műsorát az ovisokon kívül a falu nyugdíjasai is megtekinthették. A csoportot Druhapolcsik Jánosné Marika óvó néni készítette fel. Köszönjük munkáját!

Aktuális témáink egyike volt még a tanyán élő állatok megismerése, illetve az őszi betakarítással kapcsolatos munkák megfigyeltetése. A Süni csoport szervezésében lovaskocsis és buszos kirándulást szerveztek a szülők és az óvónők karöltve. Meglátogattunk egy falubeli tanyát, sok állattal, majd eljutottunk Soponyára is egy gazdaságba, ahol lehetőség nyílt arra, hogy a gyerekek is részt vegyenek az aratásban. Életre szóló élményekkel és tapasztalatokkal gazdagodhattak. Köszönjük a szülők támogatását és a felejthetetlen lehetőségeket.

Beszéljenek helyettünk a képek:

Rácz Renáta és Borbély-Györfly Brigitta
Süni csoportos
óvodapedagógusok

SZÜRETI FELVONULÁS ÉS BÁL

A környékbeli falvakhoz képest majdnem utolsóként, de Szabadegyháza is megtartotta hagyomány szerinti szüreti felvonulását és bálját. Az időjárás nem volt éppen kegyes hozzánk, mert a felvonulást megelőző napok kellemes őszi napsütését csúnya szél váltotta fel, azonban az égieknek hála, eső nem esett. A művelődési ház körüli terület lassanként telt meg ostorukat csattogató lovasokkal, hintón és kocsin érkező családokkal. A bíró és bíróné szerepét Dérfi József és Ferhécz Dorottya vállalta el, akik a felvonulási menet élén integettek a házuk elé kivonuló helyieknek. A bíró kocsiját követte a Jenci Band autója, akik kitartóan énekelték a népszerű

slágereket, végig a hosszú menetidő alatt, így biztosítva a kellő hangulatot. A Pátkáról érkezett Pántlika Táncegyüttes tagjai dideregve bújtak össze a kocsikon, mivel a feltámadó szél igencsak hűvössé vált, de a lovas közösség tagjai mintha fel sem vették volna a hideget, töretlen jókedvvel vágáltak az út mentén, időnként hangos csattanással pattogtatva ostorukat.

A menet olyan megállóhelyeken állt meg, ahol süteménnyel, üdítővel és alkoholos hangulatfokozóval kínálták a felvonulókat, és talán a szeles napnak köszönhetően csak hat ilyen megálló volt, az előző évi megállókhöz képest. A pátkai táncosok 5 perces

műsorukkal, úgynevezett „csujogatóval” szórakoztatták a vendéglátókat, majd közös tánc következett a hagyományosan népviseletbe öltözött helyi lányokkal és fiúkkal. A sütik és a röviditalok gyorsan elfogytak a kínálóálcákról, és ahogy röpiült az idő, fokozódott a hangulat. A falu főbb utcáit és a lakótelepet megkerülve, 4 óra alatt érkezett vissza a felvonulók serege a művelődési házhoz, ahol rántott szelet, kenyér és savanyúság fogadta őket ebéd gyanánt.

Kis délutáni sziesztát követően, immár hétköznapi ruhába átöltözve érkeztek vissza a

(A cikk folytatása a következő oldalon.)

(A cikk folytatása az előző oldalról...)

bábra a felvonulók este 19 órára. A sztárvendégként fellépő Bunyós Pityu kicsit aggódott a kevés érdeklődő láttán, azonban mihelyt elkezdődött a zene, megtelt a táncparkett,

és a vendéggel együtt ropta kicsi és nagy egyaránt. Az egyórás koncertet követően Jenci Band zenélt hajnalig. A felvonulás megszervezésében nem kis

részt vállalt Hajdók Eszter, Kristófné Káplár Zsanett, Szabó Eszter, Hallósy Péter, akiknek ezúton is köszönjük a segítségét!
Omischl Erika

NYUGDÍJAS KLUBOK TALÁLKOZÓJA

2017. október 21-én adott otthont a Nagy László Művelődési Ház a környékbeli településekről érkező nyugdíjas klubok találkozójának.

Évek óta tart a jó kapcsolat Perkáta, Iváncsa, Pusztaszabolcs, Ráckeresztúr, Beloiannisz, Besnyő és Szabadegyháza között, aminek eredményeképpen minden évben megvendégelik egymást a klubok. Ezúttal a szabadegyházi nyugdíjasok készültek színvonalas műsorral társaik szórakoztatására.

Egriné Ambrus Andrea polgármester köszöntője után egy kis virággal és ajándékkal üdvözölték egymást a klubok vezetői, majd a Kincsem Óvoda nagycsoportosai adták elő műsorukat. A Lakodalmas című előadást második sor mutatták be nagyközönség előtt, és a csemeték bátran és hangosan szavalták mondókaikat, énekelték a dalokat. Druhapolcsikné Marika óvónéninek szinte csak a táncban kellett itt-ott segítenie, annyira ügyesek és önállóak voltak. Az ovisok után egy rendhagyó kiállítás megnyitója következett. Településünk egy sokoldalú tehetsége, Pószter Józsefné Juliska néni festményeiből készült kiállítás. Bemutatását Pocsai Julianna, a helyi festőtehetségek mecénása végezte el, aki a művésznőt a kezdetekről kér-

dezte. Juliska néni elmondta, hogy mindössze 3 éve kezdett festeni, és az elején sok bizonytalansággal és kicsinyhitűséggel küzdött, de egyre bátrabban kezdi próbálgatni a különböző stílusokat. A kedvence az olaj, legtöbb képe ezzel készült, azonban van a kiállított képek között pasztellkrétával és seidenpapírral készült különlegesség is. A művek 2017. december 31-éig tekinthetők meg a művelődési ház nagytermében.

Az apróságok után egy idősebb korosztály is bemutatta néptáncstudását, a Seregélyesi Néptánc csoport lépett színpadra, akik két táncprodukcióval is megörvendeztettek bennünket. Utánuk egy művészi házaspár következett, a szabadegyházi Benedek házaspár, Kálmán bácsi és Rózsika néni. A számtalan versenyen és megmérettetésen sikeresen szereplő Vadon Nőtt Gyöngyvirág Dalkör tagjai, azonban ezúttal kettesben léptek színpadra. Kálmán bácsi tangoharmonikán kísérte Rózsika néni hol szomorkás, hol pattogó ritmusú énekét. Az utolsó fellépő vendég igazi meglepetés volt: Marczinka Mária Budapestről. Tíz éve kezdett komolyabban foglalkozni a népdal- és nótáénekléssel, és rövid idő alatt olyan népszerűvé

vált, hogy szakmai téren a legfelsőbb körökben is elismeréssel nyilatkoznak róla. Steiner György kísérte zongorán, aki a későbbiek folyamán a báli zenét is biztosította.

A vacsora a Faház Étterem díjnyertes szakácsának érdeméért került tálalásra, és a vendégek elismeréssel nyilatkoztak róla. A finomságok elfogyasztása után folytatódott a tánc, amely hajnalig is tartott volna, ha a tombolasorsolás nem foglalkoztatta volna a vendégeket. A számtalan tárgynyermény, mely helyi vállalkozások és magánszemélyek felajánlásaként érkezett, hamar gazdára talált, a földjait pedig, mely az önkormányzat ajándékaként került kisorsolásra, a hajdúszoboszlói hosszú hétvégét Zétényi Lajosné Maca néni nyerte meg.

Az este folyamán rendkívüli talpraesettségről tett tanúbizonyságot és nagyon sokat segített a szervezésben Kovács Judit, Bogó Rozália, Tóth Adrienn, Major Ádám, Górány Balázs és Hegedűs Eszter, akiknek köszönjük szépen, hogy a programok probléma nélkül zajlottak le!

Omischl Erika

VALAHOL EURÓPÁBAN

A történet a második világháború idején játszódik, amikor is árván maradt gyerekek csapatai járnak a vidéket, hogy ahol tudnak, élelemhez és meleg ruhához jussanak. Két ilyen csapat találkozása után dől el, hogy együtt könnyebben folytathatják az életben maradásért vívott harcot, mint külön-külön, ezért Hosszú és Suhanc egyesítik erőiket. A legnagyobb meglepetés Hosszút éri, mikor világossá válik számára, hogy Suhanc árulhába bújít lány. A gyerekeket a hatóságok is csavargónak minősítik, ezért elkezdi őket üldözni. A csapat egy ósdi, lakatlannak tűnő várban keres menedéket, ahol azonban találkoznak Simon Péterrel, a valaha karmesterként dolgozó művészlélekkel, ma már csak remetével. Az öregúr megtanítja őket arra, ami a háborúban elembertelenedett világban az egyik legnagyobb kincs: a zene szeretetére. Az öregember és a gyerekek között lassan

barátság formálódik, azonban a törékeny bizalom megtörik, mikor néhány gyerek a hatóság kezébe kerül. Kuksi, a legártatlanabb gyermeki lélek megtestesítője megsebesül a felfordulásban, és halálos sebet kap.

A filmet 1948-ban mutatták be, Radványi Géza rendezésében. Érdekessége, hogy a filmben szereplő gyerekek (Kuksi kivételével) valóban árvaházból válogatott szereplők voltak. Kuksi szerepére nehezen találtak megfelelő karaktert, de egy véletlen folytán a takarítónő kisfia került a szemük elé, aki tökéletesen alakította a naiv és félszeg gyerkőcöt. Az árvaházi gyerekek a valóságban is olyan vad és szertelen életet éltek, mint az általuk megfilmesített szereplők.

A film musical változatát 1995-ben mutatták be először színpadon, Dész László írt hozzá szövegkönyvet és zenét. Olyan híres színészek

játszották a főbb szerepeket, mint Kulka János, Haumann Péter, Forgács Péter, Tunyogi Bernadett.

Hozzánk a történetet most a Rivalda Musical és Színház Stúdió hozta el.

A budapesti székhelyű stúdió környékbeli falvak gyermekeivel dolgozta fel a tragikus történetet, az egészen fiatal korosztály számára is élvezhető módon. Adonyi, perkáti, iváncsai lakóhelyű gyerekek visongásával telt meg a színpad, sőt a nézőtér egy része is, mivel művelődési házunk nagyterme kicsinek bizonyult a helyszínek megjelenítésére. Ebben az is közrejátszott, hogy a lerakott 180 szék nagyon hamar megtelt ismerősökkel, rokonokkal, érdeklődőkkel, akik várakozásteljesen néztek az előadás elébe.

És nem csalódhattak! A gyerekek játéka és a szövegkönyv oly élvezetes volt, hogy gyakran hangzott fel jóízű nevetés a nézők soraiban, és a mű végére a zsebkendők is előkerültek. Néhány rivaldás szereplővel az előadás után beszélgettem kicsit hosszabban, és ők mesélték, hogy a csapat nagyon fiatal, nagyjából egy éve verbuválódtak össze, és a művet mindössze negyedik alkalommal adták elő együtt. Mindebből a közönség semmit nem érzékelt, mert olyan gördülékenyen zajlottak a színpadon az események, hogy az esetleges bakik vagy kihagyott mondatok nem tűntek fel senkinek.

Egy lelket felzaklató gyönyörűséges élménnyel lettünk gazdagabbak, és reméljük, hogy a stúdió következő darabjával is vendégül láthatjuk a színészpalántákat!

Omischl Erika

AZ ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI NAPOK MARGÓJÁRA

Az idén október 2-ától 8-ig tartottak az Országos Könyvtári Napok. A Kossuth Lajos Általános Iskola közreműködésével színes programokkal vártuk a kisebb és a nagyobb gyermekeket. Október 4-én, az állatok világ-

napján az állatvilág köré épített totóval vártuk az iskola tanulóit. A gyerekek lelkesen keresték a válaszokat az előre kihelyezett könyvekben. Az egészen piciket színezővel vártuk. Nagyon sok csodálatos rajz készült.

Hétfőn délután könyv csereberével vártuk az iskolásokat és a felnőtteket egyaránt. Olyan könyveket kellett hozniuk, amiket már olvastak, vagy esetleg több példányban volt otthon. A legnagyobb sajnálatunkra ennek

(A cikk folytatása a következő oldalon.)

(A cikk folytatása az előző oldalról...)

a rendezvénynek nem volt túl nagy sikere, de néhány ember sikeresen tudott könyvet cserélni.

Kedden délután a Népese Napja alkalmából a színjátszókörös gyermekek előadását nézhettük meg. Köszönet érte Papp Zsuzsannának, a színjátszókör vezetőjének.

Csütörtökön délután Szabó Magda születésének 100. évfordulóján Pálfyné Miklós Andrea IKT eszközökkel interaktív vetélkedővel készült a felsősöknek. Hat csapat vett részt a versenyen, akik hatalmas élvezettel kutakodtak a könyvtárban a feltett kérdések helyes válaszai után.

A jövőben szeretnénk további hasznos könyvtári programokat szervezni, legközelebb a nagycsoportosokat látjuk vendégül, nekik a karácsonyi ünnepek előkészületeiről mesélünk majd (Luca-nap, adventi időszak).

Kohlne Móker Erika és Bozai Nóra

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton is köszönetünket fejezzük ki mindenkinek, aki Milán gyógyulásáért szervezett jótékonysági bálon vagy a községben elérhető más módon adományaival hozzájárul Milán küzdelméhez. Külön köszönjük a Mephisto Zenekar és a 3 Ász Zenekar önzetlen segítségét, hogy az összefogás, a szeretet és az emberség átható hangulata mellett felejtethetlenné tették a jótékonysági estet. Köszönjük a példamutató összefogást. Köszönjük a hitet, hogy van még emberség, szeretet az emberekben.

Fekete Milán és családja.

KÖZÉRDEKŰ KÖZLEMÉNYEK TÁJÉKOZTATÓ AZ AVAR ÉS KERTI HULLADÉK NYÍLTTERI ÉGETÉSÉRŐL

A levegő védelméről szóló 306/2010.(XII.23.) Korm. rendelet értelmében tilos a növényzet, illetve a növénytermesztéssel összefüggésben keletkezett vagy kerti hulladék szabadtéri égetése, kivéve, ha azt külön jogszabály – pl. növény egészségügyi okból hatósági engedély beszerzése mellett – megengedi. Avar és kerti hulladék égetését csak az adott település önkormányzata engedélyezheti rendeletében, de égetni ebben az esetben is csak a rendeletben meghatározott helyen, napokon és módon szabad. Külterületi ingatlanok esetében, amennyiben az égetést jogszabály megengedi, előzetesen engedélyeztetni kell a tűzvédelmi hatósággal (irányított égetés). Szabadegyháza község területén a jelenleg hatályos Szabadegyháza Község Önkormányzata Képviselő-testületének a szabadtéri tűzgyújtásról és tűzmelegelőzésről szóló 5/2015.(IV.10.) önkormányzati rendelete a következők szerint rendelkezik:

„E rendelet alkalmazásában avar és kerti hulladék a kert, közterületen található par-

kok, temetőkert használata során keletkező és további hasznosításra nem kerülő növényi maradvány (továbbiakban: kerti hulladék).

II. fejezet

A szabadtéri tűzgyújtás és tűzmelegelőzés szabálya

Az avar és kerti hulladékok nyílttéri égetése 3. § (1) A földterület tisztántartása céljából a területen keletkező kerti hulladék a tűzvédelmi előírások betartása mellett égethető:

a.) Tűzet rakni csak biztonságos módon, lakó- és gazdasági épülettől kellő távolságban, állandó felügyelet mellett lehet.

b.) Égetni csak világos, tiszta időben szabad.

c.) Avarégetés során a szükséges óvintézkedéseket meg kell tenni mindennemű katasztrófa megelőzése érdekében, ezért a tűzrakás helyét kis árokkal vagy éghetetlen anyaggal (például kövekkel) körül kell határolni és megfelelő védőeszközöket, szerszámokat (víz, lapát, gereblye) készenlétben kell tartani.

d.) Avar és kerti hulladék csak száraz álla-

potban égethető, egyszerre csak kis mennyiségben, folyamatosan adagolva.

(2) A lakosság védelme és a levegő tisztaságának érdekében avar és kerti hulladék égetése minden hétfőn, szerdán, pénteken 8-18 óra között szabad szélcsendes, napos, száraz időben, cselekvőképes nagykorú személy állandó felügyelete mellett.

(3) Vasárnap és ünnepnap avar és kerti hulladékot égetni nem szabad.

(4) Közterületen avar és kerti hulladék égetése tilos.

(5) Szabadegyháza község külterületén keletkezett avar és kerti hulladékot a község belterületére behozni, illetve Szabadegyháza község belterületén elégetni tilos.

(6) Nagy mennyiségű füstöt termelő, nedves kerti hulladék égetése tilos.

(7) Tilos égetni a Földművelésügyi- és Vidékfejlesztési Minisztérium által rendeletileg meghatározott tűzgyújtási tilalom idején.

(8) A nyílttéri égetés során a szabálytalanságokból, illetve az égetésből eredő károkért

az égetést végző teljes körű felelősséggel tartozik.”

A szabadtéri tűzgyújtás feltételeit az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló, 54/2014. (XII.5.) BM rendelet tartalmazza. A szabadban meggyújtott tüzet soha ne hagyjuk felügyelet nélkül, és minden esetben gondoskodjunk megfelelő mennyiségű oltóanyag-ról! Mindig legyen nálunk a tűz oltására

alkalmas kézi szerszám, és csak akkora tüzet gyújtsunk, amekkorát folyamatosan felügyeletünk alatt tudunk tartani! Tájékozódjunk a várható időjárásról, mert a szél kedvez a tűz gyors továbbterjedésének. A felügyelet nélkül hagyott tűz könnyen továbbterjedhet és életveszélyt jelentő, vagy súlyos kárt okozó tüzek forrásává válhat.

A szabadtéri tűz kockázata jelentősen függ

az időjárási viszonyoktól, a száraz és szeles időjárás elősegíti a tűz kialakulását, továbbterjedését.

A jogszabályi tilalom ellenére, illetve jogszabálytól eltérő, vagy hatósági engedély hiányában végzett tűzgyújtási tevékenység miatt az önkormányzat, a környezetvédelmi hatóság és a tűzvédelmi hatóság bírságot szabhat ki.

KUTYAKÖTELESSÉG (I.)

A kutya tartásának általános szabályai
Milyen élettani szükségletekre kell figyelemmel lennünk?

Melyek az állattartó alapvető kötelezettségei?

Milyen együttélési szabályokat kell betartanunk?

Melyek a legfontosabb szempontok a tartási feltételek kialakításánál?

Az állattartó köteles a jó gazda gondosságával eljárni, az állat fajának, fajtájának és élettani szükségleteinek megfelelő életfeltételekről gondoskodni, azok kialakítása során tekintettel lenni korára, nemére és élettani állapotára. A jó gazda gondossága mindazon állattartói magatartásokat foglalja magában, melyek egy állat jóllétéhez nélkülözhetetlenek. Különösen ezen fogalomkörbe vonható a megfelelő elhelyezés, ellátás, táplálás, valamint a mozgás lehetőségének biztosítása.

Az állat igényeinek megfelelő mozgástér biztosítása kiemelten fontos követelmény a kutyatartás során. A kikötve tartás, valamint az állandó kennelben tartás káros az állat szocializációja szempontjából, ugyanis nemcsak megfosztja a kutyát attól a lehetőségtől, hogy megfelelőképpen beilleszkedjen az emberi és fajtársi környezetbe, de adott esetben a csekély mozgástér miatti monoton módon ismételt mozgások akár szervi elváltozásokhoz, egészségügyi károsodásokhoz is vezethetnek. A kutya számára biztosítani kell a rendszeres és megfelelő társas viselkedés lehetőségét fajtársai, valamint emberek között, mely különösen elvárt a fiatal, növendék kutyák esetében. A táplálékot az adott fajtának, az egyed korának és élettani állapotának megfelelő összetételben, mennyiségben, az életkorához és élettani állapotához leginkább alkalmazkodó időközönként kell biztosítani. Általános követelmény, hogy az állat számára a táplálékot és az ivóvizet higiénikus formában adjuk, az ne legyen szennyezett, valamint az itatásnál figyeljünk, hogy ivóvíz minőségű folyadékhoz jusson az állat.

Az állattartó mindenkor gondoskodni köteles

az állat megfelelő és biztonságos elhelyezéséről. Attól függetlenül, hogy kutyánkat lakásban vagy a kertben tartjuk, a tartási feltételek kialakításánál mindig figyelemmel kell lennünk arra, hogy az állatok tartási helyén a környezeti viszonyok megfeleljenek azok szükségleteinek, valamint hogy a tartási helyük úgy legyen kialakítva, hogy az ne okozhasson sérülést számukra. Kerülni kell például azokat a berendezési tárgyakat, melyekbe a kutya beszorulhat, amelyek sérülést, mérgezést vagy más egészségkárosodást okozhatnak. Elhelyezéskor biztosítani kell az egymásra veszélyt jelentő, egymást nyugtalanító állatok elkülönített tartását, mely jogszabályi előírás egyaránt vonatkozik az azonos és különböző fajhoz tartozó egyedekre is. Különböző fajhoz tartozó állatok (pl. kutya és macska) csak akkor tarthatók együtt, ha az állatok egymás testi épségét nem veszélyeztetik, az együtt-tartás idegi megterhelést egyik fajhoz tartozó egyed számára sem okoz, továbbá ha minden egyed rendelkezik olyan tartózkodási hellyel, ahol zavarás nélkül táplálkozhat és pihenhet. Az agresszív viselkedésű állatokat tilos más állatokkal együtt tartani. Amennyiben azonos ivarú kutyákat tartunk otthon és azok potenciális veszélyt jelentenek egymásra, illetve a környezetükre, gondoskodni kell az állatok elkülönítéséről. A csoportosan tartott állatok esetében a tartási helyet úgy kell kialakítani, hogy mindegyik egyed versengés és agresszió nélkül egy időben hozzáférjen az etető-, itató-, pihenő- és búvóhelyhez. Fontos továbbá, hogy az elhelyezéskor figyelmet fordítsunk arra is, hogy az állatot ne tartsuk állandó fényben, sötétségben vagy zajban.

A kutyát úgy kell tartani, hogy az lehetővé tegye természetes viselkedését, ugyanakkor a környező lakóközösség kialakult élet- és szokásrendjét tartósan és szükségtelenül ne zavarja. A kutyatartás során nemcsak kedvencünkre és annak jóllétére kell figyelmet fordítanunk, hanem a társadalmi együttélés kölcsönösen kötelező szabályai szerint embertársainkra is. Ügyeljünk arra, hogy kutyánkat

a – másokat fölöslegesen és általában nagyon zavaró – ugatásról feltétlenül szoktassuk le. Ehhez adott esetben szakemberek segítségét is igénybe vehetjük. Vannak fajták, melyek esetében nagyobb valószínűséggel számíthatunk rendszeresebb ugatásra – pl. puli –, ezért amikor azon gondolkodunk, hogy kutyát vásárolunk vagy fogadunk örökbe, mindenképpen tartsuk szem előtt, hogy egy fajta vajon mennyire alkalmas arra, hogy lakóközösségben éljen. A kutya ürülékét mindig szedjük össze, ezzel is a minimumra csökkentve szomszédaink zavarását.

ELHELYEZÉS

Tilos kistestű ebet 10 m²-nél, közepes testű ebet 15 m²-nél, nagy testű ebet 20 m²-nél kisebb területen tartósan tartani, valamint a tartósan csoportosan tartott ebek esetén számukra egyedenként legalább 6 m² akadálytalanul használható területet kell biztosítani. Nem minősül csoportos tartásnak a szuka együtt tartása a kölykeivel, azok hathetes koráig. Ezek az előírások jelenleg nem vonatkoznak az állatmenhelyekre, illetve a hatósági megfigyelés alá vont ebekre. Lényeges, hogy amikor lakásunkba kutyát választunk, a fentiekre mindig legyünk figyelemmel, azonban az előírt alapterület biztosítása esetén sem lehet mellőzni a napi többszöri sétát, biztosítva ezzel a szabad mozgás és a társas viselkedés lehetőségét. A kutyakölyköket nyolchetes korukig anyjukkal kell tartani.

A szabadban tartott állatok számára biztosítani kell olyan helyet, ahol azok „veszély” esetén, valamint az időjárás káros hatásaival és az egészségre ártalmas hatásokkal szemben védelmet találnak. Az időjárás viszontagságaival szemben kutyánk számára biztosítsunk olyan helyet, ahova be tud vackolni. Ideális megoldás egy szigetelt kutyaház, melyet érdemes magasabb alapzatra helyezni, hogy a csapadékvíz ne folyhasson be a házba, illetve az ne tudjon átnedvesedni, valamint a házat megfelelően szigeteljük, és szereljük fel „ajtóval”, mely védi az állatot a szélről. A napi

táplálékadagot télen érdemes megemelni vagy magasabb energiatartalmú tápra váltani. Az ivóvizet cseréljük többször naponta, nehogy befagyjon. A hosszú szőrű fajtáknak a tél általában nem jelent különösebb megterhelést, azonban a rövid szőrű kutyák megfelelően szigetelt kutyaház nélkül nem tarthatók kint, és ha a hőmérséklet huzamosabb ideig fagyponthoz alacsony marad, érdemes őket fűtött helyre beengedni éjszakára. Télen az udvart, utcát lehetőség szerint homokkal, fűrészpórral, hamuval szórjuk le, ugyanis az nem marja ki a kutyák talpát, mint a síkosságmentesítésre használt útszóró só. Ahogy a nagy hideg, úgy a nagy meleg is fokozott veszélyt jelenthet kedvenceinkre, ha nem készülünk fel rá kellőképpen. A nyári melegben biztosítsunk kutyáknak a kertben olyan árnyékos helyet, ahová elhúzódhat a tűző nap elől, a házat is tegyük olyan helyre, ahol nem melegszik fel, valamint mindig álljon rendelkezésére megfelelő mennyiségű és minőségű tiszta ivóvíz. Amennyiben lehetőségünk van rá, a sétáltatást reggel, valamint este a hűvösebb időszakokban végezzük. A nyári időszakban kutyánkat soha ne hagyjuk az autóban, még akkor sem, ha csak 1–2 perces dolgunk akad! Ha az állat beteg vagy sérült, haladéktalanul, illetve szükség szerint állatorvosi ellátásban kell részesíteni, az állatorvos útmutatásának, az esetleges speciális igényeinek megfelelően kell ellátni, szükség esetén pedig elkülönítetten kell elhelyezni. Az állattartónak gondoskodnia kell az állat igényeinek megfelelő rendszeres, de legalább napi egyszeri ellenőrzéséről. A jogszabály a kötelezettség minimumát írja elő, és azt szolgálja, hogy hosszabb ideig ne maradhassanak az állatok felügyelet (étel, ivóvíz, menedék, szükség esetén állatorvosi ellátás) nélkül. Ez különösen fontos lehet például telepi őrkutyák esetében. Természetesen az időjárási körülmények nagyban befolyásolják a szükséges ellenőrzés gyakoriságát, ennek megfelelően melegben, illetve hideg idő esetén is többször kell ellenőrizni az állattartás körülményeit (legyen folyamatosan elérhető tiszta ivóvíz, az ne fagyjon be, szabadon tudjon mozogni a rendelkezésére álló területen, esetleges sérülés mielőbbi ellátásra kerüljön stb.).

A fentiekben túlmenően az állattartó gondoskodni köteles az állat szakszerű gondozásáról. A szakszerű és jogkövető gondozás fogalmkörébe esik kutya esetén a mikrochippel történő egyedi megjelölése, valamint az eb életkorának megfelelő veszettség elleni oltás megéléte és széles spektrumú féreghajtó szerrel történő kezelése. Ezen túlmenően nem kötelező ugyan, de indokolt az egyéb fertőző betegségek elleni védőoltások beadatása is,

melyekkel számos, gyakran előforduló megbetegedés megelőzhető. Az eb tartójának meg kell akadályozni azon ebek szaporodását, amelyek örökletes elváltozásban szenvednek. Ennek legjobb módja az ivartalanítás.

2013. január 1-jétől **minden 4 hónaposnál idősebb eb csak transzponderrel – bőr alá ültetett mikrochippel – megjelölve tartható.** A transzponderrel történő megjelölés – kortól függetlenül – az ebek forgalmazásakor, illetve tulajdonjoguk forgalmazásának nem minősülő, más módon történő átruházásakor szintén kötelező, mely előírás betartását a jegyző és az állat-egészségügyi hatóság ellenőrizheti. Az állat örökbefogadóját terheli a megjelölés költsége az állatmenhelyről, ebrendészeti telepről, állatvédelmi szervezettől örökbefogadott eb esetén.

A mikrochippel megjelölt eb tulajdonosának, tartási helyének megváltozása vagy az állat elpusztulása esetén az eb tartója az adatváltozást 8 napon belül köteles a szolgáltató állatorvossal az országos elektronikus eadatbázisban regisztráltatni. Az adatbázisba történő regisztráció, valamint az adatbázisban regisztrált eb adatának megváltozása miatt történő adatmódosítás díjmentes.

Az ebtartó köteles minden három hónaposnál idősebb ebet veszettség ellen beoltatni az alábbiak szerint: a három hónapos kortól elterveket 30 napon belül, az első oltást követően 6 hónapon belül, ezt követően pedig évente. A veszettség ellen történő immunizálás során az ebet széles spektrumú féreghajtó szerrel is kezelni kell.

Veszetttség ellen csak mikrochippel ellátott kutya oltható. Ha a kutya nem kapja meg az életkorának megfelelően előírt veszettség elleni védőoltást, akkor az állatvédelmi hatóság adott esetben szankció kiszabása mellett elrendelheti a kutya hatósági megfigyelését, beoltatását, valamint, amennyiben még nem történt meg, a mikrochip beültetését. Az oltási könyvet meg kell őrizni, sétáltatásnál a kutya vezetője köteles azt magánál tartani, illetve tulajdonátruházás esetén az új tulajdonosnak azt át kell adni. Az oltási könyv megrongálódása, elvesztése esetén az oltást végző állatorvostól 8 napon belül az oltási könyv pótlását kell kérni. **A kedvtelésből tartott állat ürülékét az állattartó a közterületről mindenkor köteles eltávolítani.** Aki erről nem gondoskodik, köztisztasági szabálysértést követ el.

Kutyák iránt közömbös vagy kifejezetten állatbarát embereket is kutyaellenessé tehetünk, ha ezt az egyszerű együttélési szabályt nem tartjuk tiszteletben. Az ebek vezetéséhez használt eszközöknek az állatra történő rögzítésére nyakörv vagy hám használható oly módon, hogy az az állat testi épségét, egészségét ne veszélyeztesse. A kutya testal-

katának és méreteinek megfelelő nyakörvet, hámot válasszunk, az ne legyen túl vékony. Belterület közterületén – kivéve az ebek futtatására kijelölt területet – ebet csak pórázon lehet vezetni, valamint közterületen ebet csak olyan személy vezethet, aki az eb irányítására, kezelésére és féken tartására képes. E körben fontos megjegyezni, hogy **legyen a kutyánk bármilyen jól nevelt és szófogadó, az állatvédelmi jogszabályok a póráz használatát közterületen kötelezővé teszik,** melynek be nem tartása szankciót vonhat maga után. Közterületen az eb tulajdonosának biztosítania kell továbbá, hogy az eb sem más állatot, sem embert harapásával ne veszélyeztethessen.

SÉTA

Bár szájkosarat használni az előbbieken felsorolt előírások végrehajtása érdekében – ha törvény, kormányrendelet vagy miniszteri rendelet a szájkosár használatát nem írja elő – kizárólag az egyed jellemzően agresszív magatartásának ismerete esetén kell alkalmazni, amennyiben az eb viselkedését még nem ismerjük, illetve csak így tudjuk biztosítani, hogy más állatot vagy embert ne veszélyeztessen.

Közforgalmú közlekedési eszközön kötelező a szájkosár és a póráz használata, ellenkező esetben a kutyát vezető személy szabálysértést követ el. Természeti és védett természeti területen, vadászterületen nem szabad az ebet póráz nélkül elengedni, kóborolni hagyni, ezzel ellentétes magatartás szintén szabálysértésnek minősül.

SZÖKÉS MEGAKADÁLYOZÁSA

Az állattartó mindenkor gondoskodni köteles az állat szökésének megakadályozásáról. Kutyánk életterének kialakításakor a biztonságos, **szökésmentes elhelyezésre is nagy gondot fordítsunk** mind kedvencünk, mind az emberek védelme érdekében. **Ennek elmulasztása esetén a szükséges építési munkák elvégzésére (kerítés építése, megfoltozása, pótlása stb.) kötelezhet az állatvédelmi hatóság.** Ügyeljünk rá, hogy a kerítést úgy alakítsuk ki, hogy azon a kutya ne férjen át, illetve az alatt ne tudja „átásni” magát, és átugorni se tudja. A jelenlegi jogszabályi környezet ugyan lehetőséget ad arra, hogy a szökésmentes tartást az idő egy részében „láncon tartással” kivitelezzük, de ez semmiképp nem tekinthető ajánlottnak, hiszen 2016. január 1-jétől az ebek tartásának kivételként tilos. Alkalmankénti megkötés esetén is oda kell figyelni arra, hogy megkötve tartott állat számára is biztosítsuk a zavartalan pihenés és sérülésmentes mozgás, valamint a folyamatos ivóvízellátás lehetőségét.

A lánchossz megválasztásánál figyelembe kell venni a kutya méretét. Általánosságban elmondható, hogy egy kistestű kutyának (pl. tacsó) 4 m, egy közepes termetűnek (pl. golden retriever) 6 m és egy nagy testűnek (pl. komondor) legalább 8 m lánchosszban kell gondolkodni. Ügyeljünk arra, hogy az állat mozgásigényét legalább naponta egyszer úgy is kielégítsük, hogy a láncról levéve

megfuttatjuk, sétálunk vele. Láncra tartás esetén fontos továbbá figyelmet fordítani arra, hogy a lánc egy olyan nyakörvhöz legyen erősítve, mely nem okoz fájdalmat, sérülést az állatnak, valamint rendszeresen ellenőrizzük, hogy szükséges-e méretét állítani. Figyeljünk oda, hogy a lánc ne tudjon pl. egy fatörzsre feltekeredni, valamint a kutya elérje az ivóvizet, a házat, az árnyékos pihenőhelyét. Ha

körülményeink nem teszik lehetővé a kutya szabadon tartását, akkor célszerű inkább a futóláncos időszakos megoldást alkalmazni. Alapelvként elmondható, ha a körülményeink csak a kutya láncra tartását teszik lehetővé, akkor ne tartsunk kutyát!

Forrás: Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH)

HASZNOS KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI AJÁNLÁSOK JÁRMŰVEZETŐKNEK ÉS GYALOGOSOKNAK A TÉLI ÁTÁLLÁSSAL KAPCSOLATBAN

A közlekedésben a téli időszak tudatos felkészülést igényel. Megváltoznak az út- és látási viszonyok, amelyekhez a gyalogosoknak és a járművezetőknek egyaránt alkalmazkodniuk kell.

A gépjárműveket - főleg hosszabb autótút előtt - ajánlatos alaposan átnézni, megvizsgálva minden biztonsági berendezést és tartozékot. Elengedhetetlen az **akkumulátor, a gumiabroncsok, a világítás és a fékrendszer** ellenőrzése. A téli közlekedés kapcsán ezek mellett a gépkocsival történő közlekedés fontos kelleke lehet a **jól működő ablaktörlő, a jégkaparó, a jégoldó spray, a megfelelő ablakmosó folyadék vagy a páramentesítő**. Az **ablaktörlő** gumikat már a tél beállta előtt érdemes kicserélni, hiszen az elhasználódott gumi nem töröl, hanem maszatol. Az **akkumulátor** esetében ellenőrizni kell a pólusok és vezetékek állapotát, ha pedig huzamosabb ideig nem használják az autót, érdemes az akkumulátort kiszerezni és melegebb helyen tárolni.

A téli időszakban a látási viszonyok gyakran rosszak, korán sötétedik, hosszabb ideig kell használni a gépjármű **világítóberendezéseit** - ezért is nagyon fontos, hogy azok megfelelően működjenek. A fényszórókat és a többi lámpát ilyenkor gyakrabban kell tisztítani. Ugyanakkor a rosszabb látási viszonyok miatt nagyobb követési távolságot tartva lassabban kell vezetni, így kisebb a balesetek bekövetkeztének kockázata, rossz manőverezés esetén pedig a hibák könnyebben korrigálhatóak.

A síkos utakon való **fékezés** teljes összpontosítást kíván, ráadásul a fékút télen általában hosszabb, mint optimális fékezésnél. Amennyiben a kocsiban nincs blokkolásgátló (ABS), úgy a kerekek gyorsan leblokkolnak, a jármű kormányozhatatlanná válhat és könnyen kicsúszhat. Ilyenkor lábunkat vegyük le a fékről, hozzuk egyenesbe az autót, és csak akkor

fékezzünk, amikor az autó már újra a kívánt irányban áll.

Javasoljuk, hogy aki teheti, próbálja ki a téli tanpályás vezetési gyakorlást, amely nagyon sok új ismeretet nyújthat, és a gépkocsivezető éles helyzetben is tudni fogja, mit kell tennie, ha a jármű megcsúszik, kifarol vagy kicsúszik az útról.

A csúszós, jeges utakon való biztonságos közlekedéshez **téli gumikra** van szükség. **Még akkor is téli abroncsokkal induljunk útnak, ha éppen nincs hó.** A nyári gumi már +7 fok alatt csúszni kezd, fagypontra körüli hőmérsékleten megmerevedik, nagyon kis tapadással rendelkezik, így használata veszélyes lehet. A téli gumit ezzel szemben úgy fejlesztették ki, hogy alacsony hőmérsékleten megnő a tapadási értéke. Ezek az abroncsok különleges anyagból készülnek, speciális bordázattal vannak ellátva, és rendkívül alacsony hőmérséklet esetén is rugalmasak maradnak. **Téli gumival rövidebb a fékút is.** A nyomás a téli gumikban 0,2-0,3 barral legyen magasabb, mint a nyári abroncsokban, mert a túl alacsony nyomás befolyásolja a profil öntisztuló képességét. A téli gumikkal kapcsolatban néha elhangzik, hogy azok igen drágák, ezért egyes szakemberek áthidaló megoldást javasolnak: a négy évszakos gumi nem helyettesíti ugyan a téli gumit, de lényegesen jobb, mint a nyári abroncs.

Heves hóesés vagy fagyott hótakaró esetén jó szolgálatot tehet a hólánc, melyet érdemes a hajtott tengelyen lévő kerékre rakni, így kormányozható marad az autó. **A hólánc feltételét és levételét érdemes még otthon kipróbálni, hogy a gyakorlatlanság ne okozzon problémát a hidegben.** Ez nem jelenti azt, hogy mindenkinek készenlétben kell tartani a hóláncot a tél beköszöntével, de azt tudni kell, amennyiben a „Hólánc hasz-

nálata kötelező” táblát kihelyezik, az adott úton - a „Hólánc használata kötelező vége” tábláig - csak olyan járművek közlekedhetnek, amelyek legalább egy hajtott tengelyén a gumiabroncsok hólánccal vannak felszerelve. Amennyiben e korlátozó jelzőtáblát közúti határátkelőhelyen helyezték el, csak azok a járművek léphetnek be Magyarország területére, amelyeken készenlétben van legalább egy hajtott tengely gumiabroncsainak felszereléséhez szükséges hólánc. Hóláncot csak havas, jeges úton szabad használni.

Aki hosszabb téli autótútra indul, a fentiek kívül érdemes figyelnie az alábbiakra is:

- Huzamosabb utazás esetén szükség lehet takaróra, téli ruhadarabokra, lapátra (autó hóból való kiszabadítása esetén), rugalmas vontatókötélre, fagymentesítő zárolajozóra, elegendő mennyiségű élelmiszerre és itálra is.
- Hosszabb utak előtt érdemes tájékozódni az Útinformnál az út- és időjárási viszonyokról. Előfordulhatnak olyan helyzetek is, amikor nem érdemes kockáztatni, és biztonságosabb, ha vonattal indulunk útnak.
- Az országos médian kívül érdemes figyelemmel kísérni a helyi sajtó, rádió és televízió híradásait, beszámolóit, hiszen ezeken keresztül is fontos és hasznos információkat szerezhetünk a közlekedéssel és közlekedésbiztonsággal kapcsolatban.

Fel kell hívni a közúti forgalomban résztvevők figyelmét, hogy mindig az időjárási, látási és útviszonyoknak megfelelően vezessék gépjárműveiket, próbáljanak meg fokozatosan alkalmazkodni a megváltozott látási és útviszonyokhoz, tekintettel az esetleges ködös, esős, havas időjárásra. Nagyobb követési távolság tartásával megelőzhetőek az erre az időszakra leginkább jellemző balesetek. Lassabb, körültekintőbb, előrelátóbb vezetéssel meg lehet előzni a gyalogos baleseteket, még ha azt a gyalogos figyelmenlensége

is váltotta ki. Ebben az időszakban fokozott figyelemmel kell lenni a „zebrák”, iskolák, buszmegállók környékén figyelmen kívül az úttestre lépő gyalogosokra.

Mostanában sokat emlegetjük a „látni és látszani” szókapcsolatot. Baleseti elemzések igazolják, hogy a legtöbb halálos kerékpáros baleset abból adódik, hogy a kerékpáron nem volt világítás, a kerékpáros nem volt látható! A gyalogoselutéseknél is hasonló a helyzet, a gyalogos „beleolvadt” környezetébe. A fényvisszaverős dzseki, fényvisszaverő karszalag, matrica láthatóvá tesz, megvédhet. **Lakott területen kívül mind a kerékpárosoknak, mind a gyalogosoknak éjszaka és korlátozott látási viszonyok esetén fényvisszaverő ruházatot kell viselni.** A fényvisszaverő anyagok és prizmák nem helyettesíthetik a világítást, de növelik a láthatóságot, és ezzel a biztonságot. Egy fényvisszaverő prizmat már 100-200 méterről észre lehet venni. A fényvisszaverő eszközök és megfelelő öltözék viselete, valamint a jól működő világítás esetén a gyalogosok és a kerékpárosok sötétben is jól láthatóvá válnak.

A biztonságos kerékpározáshoz a KRESZ ismerete mellett hozzátartozik a gyakorlat és

a járművek megfelelő felszerelése, műszaki állapota is. A kerékpárt fel kell szerelni:

- a) könnyen kezelhető, megbízható kormányberendezéssel, amely semmilyen helyzetben nem akadályozza a kerékpár egyéb kezelőszerveinek működtetését,
- b) két, egymástól függetlenül működtethető, száraz és nedves időben egyaránt hatásos fékszerkezettel, amelyek közül az egyik az első, a másik a hátsó kerékre hat,
- c) hangjelző berendezéssel, amely csak csendőhangot adhat,
- d) egy előre fehér vagy kadmiumsárga fényt adó, sötétben, tiszta időben legalább 150 méter távolságról látható lámpával,
- e) egy hátra piros fényt adó, sötétben, tiszta időben legalább 150 méter távolságról látható helyzetjelző lámpával,
- f) elől egy fehér, hátul egy vagy két piros színű, szimmetrikusan elhelyezett, nem háromszög alakú fényvisszaverővel és
- g) legalább az első keréken, legalább 2 db, egy átmérő mentén elhelyezett borostyánsárga színű, mindkét oldal felé hatásos oldalsó fényvisszaverővel (küllőprizmával). A küllőprizmák helyett vagy mellett alkalmazható két oldalon fehér fényvisszaverő körgyűrű felület is a kerékpártok közvetlen közelében vagy az ENSZ-EGB 88. sz. előírásának megfelelő

gumiabroncsokon.

A d) és e) pontjában meghatározott világító berendezés elhelyezhető a kerékpárt hajtó személyen is. A világító berendezések által kibocsátott fény villogó üzemmódú is lehet. Ebben az időszakban fokozottan kell figyelni az **oldalszélre** is, hiszen a kerékpár könnyen felborul, ha egy nagy sebességű gépjármű elhalad mellette. Sok baleset oka a szabálytalan **kanyarodás**, ezért lényeges, hogy a művelet megkezdése előtt a kerékpáros mindig nézzen hátra, és ne feledkezzen meg az irányjelzésről sem.

Ezen alapvető szabályok és tanácsok betartásával minimálisra csökkenthető a balesetek kockázata még a kritikusabb téli időszakban is.

Hasznos tanácsok és a „Látni és Látszani 2017 - egymásért” kampánnyal kapcsolatos információk a www.police.hu a www.latni-eslatszani.hu, továbbá a www.baleset-megelozes.eu oldalon érhetők el.

Jó utat és balesetmentes közlekedést kíván a Gárdonyi Rendőrkapitányság!

ELEKTRONIKAI HULLADÉKGYŰJTÉS NOVEMBER 18-26.

Szabadegyháza is csatlakozott az Európai Hulladékcsökkentési Héthez, melynek keretében **november 18-26. között** a Polgármesteri Hivatal udvarában elhelyezett konténerbe szállíthatók az elektronikai hulladékok.

Az alábbi elektromos készülékeket vesszük át: televízió (egészben!), hűtőszekrény (egészben!), mosógép

háztartási elektromos cikkek (kávédaráló, lemezjátszó, hajszárító, mikrohullámú sütő, porszívó, stb.)

számítógépek, monitorok csatlakozók, kábelek, távirányítók
Egyéb hulladékot a fent meghirdetett időpontban nem áll módunkban átvenni (pl. patronok, tonerek, elemek, akkumulátorok,

kommunális hulladék)!

Aki nem tudja megoldani a szállítást, kérjük, jelezzen a hivatalban, hogy az önkormányzat dolgozói meghatározott napokon össze tudják gyűjteni a lakosoktól az elektronikai hulladékokat.

Polgármesteri Hivatal

KIRE HATNAK AZ ÁTKOK?

Zen tanmese arról a szóról, amit még ki-mondani is tilos

Élt egyszer egy idős zen mester, aki nemcsak a meditációban, hanem a harcokban is jeleskedett. Már öreg volt, de mégis le tudta győzni a kihívóit. Híre elterjedt messzi földön, és sok tanítvány jött hozzá.

Egy nap egy kételyes hírű, dölyfös, fiatal, erős harcos érkezett a mester falujába, és azzal kérkedett, hogy ő majd legyőzi az idős zen mestert. A fiatal harcos általában megvárta, hogy az ellenfele tegye meg az első lépést, és megfigyelte támadója harcmódorát, gyen-

geségeit, és aztán - kegyetlenül kihasználva ellenfele gyenge pontját - villámgyorsan lecsapott. Eddig minden párviadalból győztesen került ki.

Az idős mester elfogadta a kihívást a harcosra. Ott álltak egymással szemben, és a fiatal harcos sértéseket és gúnyolódásokat vágott az idős ember fejébe. A zen mester csak állt csendesen, és tekintetét a gőgös harcosra szegezte szelíden. Amikor a fiatal látta, hogy sértegetéssel nem ér el semmit, köpködni kezdett, majd pedig átkozódni. Az idős bölcs meg sem moccant, csak állt türelmesen. Órák

teltek el így. Végül a harcos semmi újat nem tudott kitalálni, és megsemmisülten állt a zen mester előtt. Érezte, hogy alulmaradt, és elismerte a vereséget.

A „harc” végeztével a tanítványai körbevették az idős mestert és így kérdezték:

- Mester, hogy tudtad elviselni ezt a sok gúnyt, sértegetést és átkozódást?

Erre a mester így felelt:

- Ha valaki ajándékot hoz, amit nem fogadok el, vajon kié marad az ajándék?

TÁJÉKOZTATÓ SZABADTÉRI ÉGETÉSSSEL KAPCSOLATBAN

- a szabadban meggyújtott **tüzet soha ne hagyjuk felügyelet nélkül**, és minden esetben gondoskodjunk megfelelő mennyiségű **oltóanyagról és eszközről!**
- ha **feltámad a szél**, azonnal hagyjuk abba az égetést, és **oltsuk el a tüzet!**
- **háztartási szemét, veszélyes hulladék, építési törmelék** (pl.: műanyag, gumi, PET palack, újságpapír, ágymatrac, pelenka) **égetése mindenkor TILOS!**
- az ingatlan tulajdonosa, használója **köteles a területet éghető hulladéktól és további hasznosításra nem kerülő száraz növényzettől mentesen tartani.**

A szabadtéri tüzesetek 99 százaléka emberi gondatlanságra vezethető vissza. A tüzek megelőzhetőek, ha tisztában vagyunk a szabadtéri égetés szabályaival:

- **belterületen** csak ott és akkor szabad kerti növényi hulladékot égetni, ahol és amikor ezt az önkormányzat rendeletben engedélyezi, e nélkül **TILOS!**
- a **külterületi** tarló- és növényi hulladék égetését a munkálatok előtt tíz nappal engedélyeztetni kell a helyi katasztrófavédelmi kirendeltséggel

A szabályok megszegése esetén tűzvédelmi bírságot lehet kiszabni, melynek mértéke:

- önkormányzati rendelettől eltérő időpontban történő belterületi égetés esetén 20 ezer Ft-tól 60 ezer Ft-ig;
- engedély nélküli külterületi égetés esetén 50 ezer Ft-tól 500 ezer Ft-ig;
- ha az égetés során akkora tűz keletkezik, hogy a tűzoltóságnak be kell avatkoznia, 20 ezer Ft-tól 3 millió Ft-ig terjedhet!

Tűzgyújtási tilalommal, szabadtéri égetéssel és erdőtüzekkel kapcsolatos további információkat a www.katasztrofavedelem.hu vagy a www.nebih.hu oldalon talál!

Szabad 1 Lap

PROGRAMAJÁNLÓ

A SEUSO-KINCS

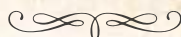
A MAGYAR NEMZETI MÚZEUM VÁNDORKIÁLLÍTÁSA 2017-2018.

A kiállítás megtekinthető: 2017. november 19-ig, naponta 8-22 óráig

További információ:

Telefon: +36 70 866-6838, +36 70 932-3919 (hétköznap 8-18 óráig)

Email: seusobejelentkezes@szikm.hu

ARANY-BUSZ

Az Arany János-emlékév alkalmából

2017. november 15-én Szabadegyházára érkezik az Arany-busz.

Délelőtt és kora délután az iskolás gyerekek "foglalják el" a buszt, azt követően minden érdeklődő számára nyitva áll, 17 óráig. Helyszín: Művelődési Ház

"Csókos asszony" - operett előadás

József Attila Színház, Budapest

2017. november 25., szombat, 19.00 óra

Indulás: 16.30 órakor a Községházától

Jegyek: 4700 Ft/fő + útiköltség (1.500 Ft/fő)

Jelentkezni: Egriné Ambrus Andrea (30/638-4249)

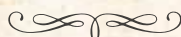
Komáromi Lovas Színház Mikulás Gála

2017. december 2., szombat 16.00 óra

Szabadegyházáról autóbusz indul az előadásra a
Polgármesteri Hivataltól 14 órakor.

Jegyek: 6500 és 5500 Ft-os áron kaphatók (+ 2000 Ft/fő útiköltség)

További információ: Egriné Ambrus Andrea (30/638-4249)

Pozsony - Győr buszos kirándulás

2017. december 16., szombat

Pozsony - városnézés idegenvezetővel és adventi vásár

Győr - adventi vásár

ár: 6000 Ft/fő (tartalmazza az idegenvezető díját is)

További információ: Egriné Ambrus Andrea (30/638-4249)

PÁLYÁZATI TÁJÉKOZTATÁS

A Mezőföldi Híd Térségfejlesztő Egyesület, mint LEADER Helyi Akciócsoport (HACS) a Vidékfejlesztési Program céljaihoz illeszkedően, a helyi fejlesztési céloknak megfelelően dolgozta ki Helyi Fejlesztési Stratégiáját, melyet az Irányító Hatóság jóváhagyott. A Helyi Fejlesztési Stratégiában olyan fejlesztési célokat határoztak meg, amelyek pályázatok formájában megjelennek a térségben, a térség szereplői számára (mikrovállalkozások, egyéni vállalkozók, őstermelők, önkormányzatok, nonprofit szervezetek, egyházak).

A Mezőföldi Híd LEADER HACS illetékeségi területéhez tartozó települések: Adony, Baracs, Besnyő, Beloianisz, Daruszentmiklós, Előszállás, Hantos, Iváncsa, Kisapostag, Kulcs, Mezőfalva, Nagykarácsony, Nagyvenyim, Perkáta, Pusztaszabolcs, Rácalmás, Szabadegyháza.

Az alábbi négy témakörben kerülnek meghirdetésre a pályázatok legkésőbb 2017. október 31-ig, várhatóan a benyújtási időszak 2017.

november 20. és 2018. január 12. között lesz:

1. A helyi vállalkozások piaci versenyképességének javítása. A helyi, térségi turisztikai potenciál hálózatos fejlesztése (építés, bővítés, felújítás, eszköz- és gépbeszerzés, minőség- és környezetirányítási rendszer bevezetése, marketing tevékenység).
2. A települések élhetőségének és népeségvonzó képességének növelése (szabadtéri közösségi terek, zöldfelületek, sport és rekreációs területek, játszóterek, felnőtt játszóterek fejlesztése, ivókút, utcabútorok kihelyezése).
3. A helyi szolgáltatások elérhetőségének, színvonalának és működési hatékonyságának fejlesztése (kulturális, szabadidős, szociális és egyházi szolgáltatásokat biztosító intézmények fejlesztése, eszközfejlesztése, szabadtéri és fedett területek és épületek hasznosítása, felújítása).
4. A helyi közösségek összetartozásának, identitástudatának és szerepvállalásnak erősítése (rendezvények támogatása, kapcsol-

lódo eszközbeszerzéssel, táborok és egyéb közösségi programok szervezése, marketing tevékenység).

A pályázatok előkészítésével, benyújtásával, a pályázati feltételekkel, támogatási összegekkel kapcsolatosan részletes információkat kaphatnak a Munkaszervezet munkatársaitól.

Ügyfélszolgálati iroda címe: Dunaújváros, Magyar út 106/b 6. szint 608. iroda (Innopark – Inkubátorház)

E-mail: info@mezofoldihid.hu

Telefon / fax: 25/510-755

Web: www.mezofoldihid.hu

Tatár Szilvia
munkaszervezet vezető

Mezőföldi Híd Térségfejlesztő Egyesület

MÁRTON NAP – KI IS VOLT SZENT MÁRTON?

A történet egy római tiszt fiával, Mártonnal kezdődik, aki Savariában (ma Szombathely) született, a Római Birodalom pannóniai tartományában, valamikor 316-317 környékén. A fiú a római császár hadseregében szolgált, amikor egy hideg éjszakán Amiens (Franciaország) megpillantott egy hiányos öltözötű koldust. A férfi láttán Márton fogta saját köpenyét és kardjával kettéhasította, hogy megoszthassa azt a koldussal. Még azon az éjszakán álmában megjelent neki Jézus, ugyanabban a köpenydarabban, amelyet átnyújtott a koldusnak. Az álom láttán Márton hite tovább erősödött, és hamarosan elhagyta a hadsereget, hogy Istent szolgálhassa.

Jócslekedetei és a szegények iránt mutatott együttérzése és könyörülete miatt annyira népszerűvé vált, hogy Tours püspökének is megválasztották. Márton azonban nem kért a püspökségből, és a történet szerint egy libaóliba rejtőzött az érte küldött megbízott elöl, azonban a libák elárulták őt gágogásukkal. A férfi ezt követően kénytelen volt elfogadni püspöki pozícióját, amelyet 371-től töltött be. Élete hátralevő részét a rászorulókat támogatására áldozta.

Egy másik legenda szerint a Szent Márton-napi hagyományok egészen a római időkig nyúlnak vissza, amikor is november 11. a földművelési szezon végét és a tél kezdetét jelezte a római naptár szerint. A rómaiak libák feláldozásával tisztelgették Aszklépiosz, a gyógyítás istene előtt. A libákat Mars, a háború istene szent madarainak tartották, egyszer

ugyanis megmentették Rómát a gágogásukkal a galloktól.

Márton nap és az időjárás

A sült liba mellcsontjából az időjárásra jóslatok: ha a csont barna és rövid, akkor sáros lesz a tél, ha viszont hosszú és fehér, akkor havas. Az aznapi időjárásnak viszont az ellenkezője várható: „Ha Márton fehér lovon jön, enyhe tél, ha barnán, kemény tél várható.” Másik megfogalmazásban: „Márton napján, ha a lúd jégen jár, akkor karácsonykor vízben poroszkál.” Sokfelé úgy vélik, hogy az aznapi idő a márciusi időt mutatja. A néphit szerint a Márton-napi eső utána rendszerint fagy, majd szárazság következik. Az őszi időjárás a bor minőségére is hatással van: „A bornak szent Márton a bírója”, amit lehet úgy is érteni, hogy ilyenkor már iható az újbork.

Márton nap és ajándékozás

A 14. századi krónikákban Szent Márton napja határnapként szerepelt, ez volt a tisztújítás, a fizetés, a jobbágytartozás lerovásának napja. A Márton-napi járandóság szerepelt a papok, a tanítók és a pásztorok javadalmai között. A korábbi kötelezettségeket később elfelejtették vagy ajándékozássá alakultak át. Márton-napon fizette meg a gazda a pásztoroknak az ún. bélesadót vagy rétespénzt, míg a pásztorok többágú vesszőt (Szent Márton vesszejét) ajándékoztak a gazdáknak. Úgy tartották, ahány ága van, annyit fial a disznó. Tavasszal ezzel a vesszővel hajtották ki az állatokat. A Dunántúlon az volt a szokás, hogy Szent Márton napjának estéjén a pásztorok végigjárták

a házakat, köszöntőt mondtak és dús lombú nyírfavesszőt tartottak a kezükben, melyből a gazdának is adtak.

Márton nap – A libák és a bor

Az első feljegyzett Márton napi libalakoma 1171-ben történt. Ekkoriban több szempontból is praktikusnak számított novemberben levágni és elfogyasztani a libákat. A Szent Márton-napi ünnepség a szüreti időszak végét jelentette a farmerek számára, akik (földjeikkel együtt) ekkor kezdték meg téli pihenőjüket. Az inasok és a cselédek ekkor kapták meg éves bérüket és egy libát, mert a tömött libák állományát ritkítani kellett a tél beállta előtt. A népi babonák szerint november (az év 11. hónapja) 11. napján 11:11-kor sült libát kell fogyasztani, mert aki ezt nem teszi meg ilyenkor, az egész évben éhes marad majd. Éppen ezért az emberek ezen a napon országszerte hatalmas lakomákat rendeztek, a következő év termésének bőségének biztosítása érdekében. Az állatáldozatok bemutatásának pogány eredetű szokását csak később vette át a kereszténység. Habár magának Szent Martinnak nem sok köze volt a borokhoz élete során, a Márton nap igen közel esik ahhoz az időszakhoz, amikor a szezon első borai előkerülnek. Valószínűleg ez a fő oka annak, hogy a Márton napnak több helyen is részét képezik a különböző borhagyományok. Szent Mártont éppen ezért nem csak Franciaország, a katonák, a lovasok szentjének, hanem a libák és borászok védelmezőjének is tartják.

Szabad 1 Lap

KÖSZÖNTJÜK TELEPÜLÉSÜNK ÚJ LAKOSAIT

Bándi Dávid Gábor 2017.10.01. Árpád u. 2.

Vas Dávid 2017.10.03. Fő u. 54.

Kovács Vince 2017.10.19. Szabadság tér 13.

Varga Botond 2017.10.18. Mátyás Király u. 4.

Bús Martin György 2017.10.18. Thank ltp. 4.

A MŰVELŐDÉSI HÁZ PROGRAMJAI

Hétfő:

12:00-17:00 Teleház
13:00-16:00 Falugazdász ügyfélfogadás
15:00-16:00 Ovis balett
16:00-18:30 Akrobatikus rock and roll és Hip-Hop
17:30-18:30 Gubanc /kéthetente/

Kedd:

12:00-17:00 Teleház
14:00-16:00 Citera
14:00-16:30 Színjátszó foglalkozás
16:00-17:00 Okosító torna
18:00-19:00 Step aerobic

Szerda:

12:00-17:00
15:00-16:00
18:00-20:00

Csütörtök:

12:00-17:00
16:30-18:00
16:30-18:00
16:30-18:00
18:00-20:00
18:00-20:00

Teleház

Okosító torna
Kempo

Teleház

Nyugdíjas klub
/két hetente/
Festő szakkör
/havonta egyszer/
Hastánc - Anka
Vadon Nőtt
Gyöngyvirág Dalkör
Gymstick

Péntek:

12:00-17:00 Teleház
16:00-18:00 Akrobatikus rock and roll és Hip-Hop
18:00-20:00 Kempo

Szombat:

9:00-13:00 Festő szakkör
12:00-15:00 Teleház

INTÉZMÉNYEINK ELÉRHETŐSÉGEI

Polgármesteri Hivatal

06-25/509-570 (központ),
509-560, 509-561,

Mellékek: 11 (Titkárság), 12 (Pénzügy), 14 (Jegyző), 15 (Pénztár), 16 (Igazgatás), 17 (Adóügy)
06-30/638-4248, 06-30/788-81-53 (jegyző)

hivatal@szabadeyhaza.hu
polgarmester@szabadeyhaza.hu
jegyzo@szabadeyhaza.hu
igazgatas@szabadeyhaza.hu

Szociális ügyintéző

Tóth Péterné: 06-30/66-00-156
hivatal@szabadeyhaza.hu

Kincsem Óvoda

06-25/478-608, 06-30/659-8129
szabadeyhazaovoda@invtel.hu

Kossuth Lajos Általános Iskola

06-25/509-527
igazgato@szabadeyhaza.sulinet.hu

Művelődési Ház

06-30/304-5349
muvhaz@szabadeyhaza.hu

Falugazdász:

Aliquander Erika 70/489-3875
Hétfő: 13.00-16.00 (Művelődési Ház)

Teleház:

06-25/222-776
thaz@szabadeyhaza.hu

Szabad1 Tv

szabad1tv@gmail.com

Szabad1 Lap hirdetésfelvétel

szabad1lap@gmail.com

Orvosi rendelő: Dr. Goda László

06-25/478-605, 06-30/638-4247
Ügyeleti időben (hétfőn és munkanapokon
16 órától másnap reggel 7 óráig)
az ügyelet a Kulcsi Kistérségi Központban van.
06 25/509-060

Hétfő: 13.00-15.00: rendelés Sárosdi u. 5.

Kedd: 10.00-12.00 rendelés Sárosdi u. 5.
Szerda: 13.00-15.00

(előtte 12.00-12.30: csecsemő- és
gyermektanácsadás)

12.30-13.00: várandós tanácsadás)
rendelés: Sárosdi u. 5.

Csütörtök: 08.00-09.00 rendelés Sárosdi u. 5.

Péntek: 09.00-11.00

(előtte 08.00-09.00: iskolaorvos)
rendelés: Sárosdi u. 5.

Az ipartelepről minden nap a rendelési idő
előtt negyedórával az önkormányzati kisbusz
behozza a betegeket, majd természetesen
vissza is viszi (a lakótelepi buszmegállóból és
a 62-es út melletti buszmegállóból).

Gyermekorvos: Dr. Horváth Tibor

Kedd: 8.00-9.00

iskola-egészségügyi vizsgálat

9.00-10.00 gyermekorvosi rendelés

Csütörtök: 13.00-15.00

gyermekorvosi rendelés

Fogorvosi rendelő: Dr. Szigeti Mónika

06- 25/478-098

Hétfő: 8.00-11.00

Kedd: 14.00-19.00

Csütörtök: 13.30-15.30

Fogorvosi röntgen:

Szabóné László Magdolna

06-30/550-0067

Védőnő: Nochta Tamásné

06- 25/478-711, 06-30/5500-785
nochta.e@gmail.com

Gyógyszertár:

Paksi Zoltán Bálintné dr.
06- 25/478-607

Hétfő - Péntek: 7:30 - 12:00 és 13:00 - 16:30

Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat

Tóthfalusi-Kemmer Nikoletta Kira

06-25/478-563, 06-70/636-6315

Jassóné Kardos Ildikó

06-30/445-8345

Közzétett megbízott:

Veres János r.tzls.

06-20/96-95-924

LITURGIA

TEMETKEZÉSI KFT.

ÉJJEL - NAPPALI ÜGYELET

8111. Seregélyes, Fő u. 200.
06/22/ 447-275; 06/20/446-92-53

Ügyintézés:

Szabadeyháza,
Géza u. 14.
(Reni Virágbolt)

Telefon:

06/20/292-99-64;
06/25/478-039

Styx

STYX TEMETKEZÉSI KFT.

ÉJJEL - NAPPAL

teljes körű ügyintézés

Szabadeyháza, Szabadság
tér 8. (virágbolt)

Tel.: 06/30/962-17-64;

06/25/271-080

Szállítási ügyelet:

06/25/271-080; 507-720;

272-520; 06/30/962-17-64

IMPRESSZUM Szabad 1 Lap

SZABADEGYHÁZA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATI LAPJA

Alapító:

Szabadeyháza Község Önkormányzata

Kiadó:

Polgármesteri Hivatal Szabadeyháza

Felelős szerkesztő: Egriné Ambrus Andrea

Szerkesztőség:

2432. Szabadeyháza, Szabadság tér 1.

E-mail: szabad1lap@gmail.com

ISSN 20626444

Készült:

AlphaPress Nyomda
és Kreatív Grafikai Stúdió
Székesfehérvár, Homokosor 7.
www.alphapress.hu

HIRDETÉSI ÁRAINK

Egész oldal 20 000 Ft + ÁFA

Fél oldal 10 000 Ft + ÁFA

1/4 oldal 5 000 Ft + ÁFA

1/8 oldal 2 500 Ft + ÁFA

Apróhirdetés 50 Ft/ szó + ÁFA

Hirdetésfelvétel:

Tel.: 06-30/638-4248

E-mail: szabad1lap@gmail.com

SENIORPLUS
WWW.SENIORPLUS.HU

Elek Ica
Radics Márk

PÉNTEK 14.00

Csodák Palotája
látványos
kísérletbemutató

PÉNTEK 16.00

Bangó Margit

INGYENES
EGÉSZSÉGÜGYI
SZŰRÉSEK

Karácsonyi
vásár   Több száz
kiállító

SZOMBAT 15.00

Mező Norbert
nosztalgia gitárral

SZOMBAT 13.30
Szij Melinda, Horváth Gyöngyi

**Operett
MUSICAL**
BUDAPESTI OPERETTSZÍNHÁZ
Fellépnek az
Operettszínház
sztárjai

TERMELŐI PIAC

**SZTÁRFELLÉPŐK,
RENDKÍVÜLI
ÜDÜLÉSI
AJÁNLATOK**

PÉNTEK 15.30

Egyházi Géza

**JEGYEK KAPHATÓK:
1143 BP., HUNGÁRIA KRT. 83.
9-15 ÓRA KÖZÖTT**

jegyrendeles@feszhouse.hu

www.seniorplus.hu
www.nyugdiasexpo.hu
SZERETETTEL VÁRJUK!

BOK
csarnok   december 8-9.
9-17 óráig
VOLT SYMA CSARNOK

otp Lakástakarék
Szébb otthon, jobb élet

RICHTER GEDEON